Է. ՏԱՐԻ 1856 — ԹՈՒԱԿԱՆ ՀԱՄՈՒՆ 13 ԱՐԵԳ 4382 — Հ. Տ. 21 ՄԱՐՏ 1890 — Ն. Տ. 2 ԱՊՐԻԼ 1890 — ՀԻՋՐ. 11 ՇԱՊԱՆ 1307 — ՁՈՐԵՔՇԱԲԹԻ

20 ՓԱՐԱ

ՆԱՄԱԿ ԿԱՄ ԱՌԱՔԵԼԻՔ ԱՐՔԱՅԱՐԱՆՈՒՆ ՏԵՍՔԵ Ի ՈՒՂԵԼԻ
ԱՌ ԽՄԲԱԳՐՈՒԹԻՒՆ
ԱՐԵՎԵԼՔ ԹԵՐԹԻ ՕՐԱԳՐԻ
Գալաթիա, Նորատունկեան-խան

درعلیه‌ده غلطه‌ده نورادونکیان خانندہ آره‌وك غزته‌سی اداره‌سنه

Direction du journal AREVELK
Noradounghian Han, Galata
CONSTANTINOPLE

ԱՐԵՎԵԼՔ
ՕՐԱԳԻՐ
ՔԱՂԱՔԱԿԱՆ ԵՒ ԱԶԳԱՅԻՆ

20 ՓԱՐԱ

ԲԱԺԻՆՈՐԴԱԳՐՈՒԹԻՒՆ

Կ. Պոլսոյ համար տարեկան գահեկան արժէք	160
» » կիսամեայ » »	80
» » եռամսեայ » »	40
Գաւառաց » Տարեկան » »	200
» » կիսամեայ » »	100
Օտար երկիրներն տարեկան գրանց	56
» » վեցամսեայ »	28

Գաւառս գրուած լրագրաց գնագրեալ ծախքը Գաւառներու վրայ ե
Խմբագրութեան գրուած նամակ կամ գրութիւն ետ լրագրի։

Les annonces sont reçues
AUX BUREAUX DU JOURNAL

Կ. ՊՈԼԻՍ, 21 ՄԱՐՏ, 1890

ԱԶԳԱՅԻՆ ՏԵՍՈՒԹԻՒՆ

ՏԷՐՈՒՆԱԿԱՆ ՀԱՆԴԻՍՏ

Բ.

ՀԱՑՈՑ ՄԷՋ

Տեսութեամբ մը, տէրունական հանդստեան խնդիրը մեր մէջ չունի նոյն կարեւորութիւն զոր եւրոպական ճարտարագործ ազգաց մէջ ստացած է։ Կիրակնօրեայ դադարը Թուրքիոյ մէջ ընկալեալ սովորութիւն է ընդհանրապէս։ Մեր մէջ շատչկան գործաւորներրբ կիւրակի օրն ալ բանին։ Մեծ գործարաններէ զուրկ գտնուելով, սա առաւելութիւնն ունինք —երկրայական— որ մեր մէջ հազարաւոր մարդիկ գործարանատերի մը կամքէն կախեալ չեն, և ի սէր իրենց հացին չեն վաճառեր իրենց անձնական անկախութիւնն և ազատութիւնը։ Մեր արհեստաւորք, խանութպանք և երկրագործք ըստ մեծի մասին ո՛և է կերպիւ տէր են իրենց վիճակին, և կարող են կիւրակին պահել։ Ուրիշ կերպերով կրնան զուրկ լինել անձնական անկախութենէ, բայց եթէ կամին՝ կարող են կիւրակին պահել։ Այս իմաստով կը տարբերինք եւրոպեան ազգերէն, և այս իմաստով տէրունական հանդստեան խնդիրը գոյութիւն չունի մեր մէջ։

Բայց ուրիշ տեսութեամբ մը անշուշտ մեծ կարեւորութիւն ունի նաև մեզ համար։ Հիմա մեր մէջ կարգ մը խանութպաններ և արհեստաւորներ կան որք կիրակի օրը խանութ կը բանան և իրենց գործերը կը շարունակեն հասարակ օրերու պէս, առարկելով թէ «հացագործը կիրակի մտիկ չըներ»։ Տարակոյս չկայ թէ այս Հայերը կիրակնօրեայ հանդիսան արհամարհելով չեն հարստանար, բազմայ առՁու իրենց պատիւը կը կորուսանեն, սովորականէն պակաս գործ կ'ընեն կիրակի օրեր, եթէ երբեք գործ ընեն՝ իրենց արհեստակցաց հակակրութեան նշանակ լինելով, և տէրունական հանդստեան այն մեծ առանձնաշնորհումէն իրենք զրկելով, ի վերջոյ կը տուժեն թէ՛ բարոյապէս և թէ ֆիզիքապէս։ Եթէ եւրոպեան գործարանաց կենցաղը մարմնական առողջութեան վնասաբեր է, մեր շուկայներու մէջ շատ տեղեր օդն ո՛չ նուազ ապականեալ է, և կիրակնօրեայ հանդիսան անտես ընողներ ամեն բանէ յառաջ իրենց մարմնական առողջութիւնը վրայ կուտան, և այն կիւրակի աւուր սովորականէ նուազ շահն ալ հաւանօրէն բժշկի և դեղագործի կը յատկացնեն։

Ուրիշներ կիւրակին օրճարաններու և գրասարաններու մէջ կ'անցուցնեն, մինչեւ իրիկուն նարտ կամ թուղթ խաղալով։ Այս կերպ զուարճութիւն կամ ժամանցաճառութիւն ամենօրեայ աշխատութենէն ո՛չ նուազ կը մաշեցնէ մարդն։ Եթէ սոսկ իրրեւ կենդանի մը նկատենք մարդը, դարձեալ ազատ օդ և մտաղբաղումէ զերծ զուարճութիւն աւելի կարեւոր են մարմնական կոչուստները դարմանելու։ Բայց մարդս բանական էակ մ'է նաեւ, և իւր իմացական մշակութեան համար ալ ժամանակ մը յատկացնելու պէտք ունի։ Մեր հոգեւոր զարգացման և իմացական յառաջդիմութեան համար կիւրակին նախախնամական օր մ'է։ Տէրունական հանդստեան այս բարձրագոյն նշանակութիւնը գրեթէ բոլորովին կորսուած է մեր մէջ։ Աւասիկ կարեւոր խնդիր մը, ճշմարտապէս ընկերական խնդիր մը Հայոց համար։

* *

Եւրոպեան ազգեր, նկատելով թէ շատ մը աղքատիկ ծնողներ իրենց տղայքը 12-14-16 տարեկան հասակի մէջ զպրոցէ հանելու պէտք ունին, «շարունակութեան դպրոցներ» հաստատած են, ուր այն տղայք ցերեկն եւ գիշերն որոշեալ ժամեր իրենց դասերը կը շարունակեն եւ իրենց կրթութիւնը կ'ամբողջացնեն։ Դիշերային վարժարաններէն զատ, որք իմացական մշակութեան յատկացեալ են, հաստատած են նաեւ կիրակնօրեայ վարժարաններ, գլխաւորապէս բարոյական և հոգեւոր կրթութեան յատկացեալ։ Այս կիրակնօրեայ վարժարանք տղայոց միայն յատուկ չէն։ Թերուս երիտասարդներ անոնց միջոցաւ իրենց ուսման պակասը կը լրացնեն, և բարոյական, մասնագրական և գեղարուեստական կարեւոր ծանօթութիւններ կը քաղեն։ Այս կիրակնօրեայ վարժարանք թէ՛ բողոքական և թէ կաթոլիկ ազգաց մէջ քրիստոնէական կրթութեան մէկ մէկ վառարաններ են նաեւ։ Բարոյական և իմացական անմիջական օգուտէն զատ, անուղղակի այլ ո՛ր նուազ կարեւոր օգուտ մ'ունին որ տէրունական հանդստեան օրն երիտասարդական շուայտութեանց զոհելու արգելք կը լինին, և մոքով ու մարմնով զգաստ վիճակի մէջ կը հասցնեն երիտասարդները ֆիզիքական և բարոյական ճշմարիտ չափահասութեան ու կատարելութեան։ Այո՛· այն եւրոպական յառաջացեալ հասարակութեանց մէջ որոց բարքերը մեզմէ ոմանք անբարոյական վէպերու հետեւողութեամբ եւեթի կը դատեն, կան ընկերային, կրթական ու կրօնական այնպիսի հանրօգուտ հիմնարկութիւններ որք ազդուապէս կը սատարեն պահպանելու և բարելաւելու մանաւանդ նոր սերնդեան բարոյականն, և կիրակնօրեայ վարժարանք այս հիմնարկութեանց մին են։ Երեկի յօդուածէն տեսան ընթերցողք թէ ֆրանսական ազգին մէջ իսկ ժիլ Սիմոնի, Լէոն Սէի նման ընկերաբաններ, տնտեսագէտներ, քաղաքագէտներ, դրագէտներ, ակադեմականներ և մինչև իսկ մեծամեծ գործարանատէրեր, ճարտարագէտներ, սեղանաւորներ և փառատարներ նուաստութիւն չեն համարիր նախագահ կամ անդամ լինել այս կարգի բարոյացուցիչ հիմնարկութեանց և ընկերակցութեանց։

Այսպիսի բաներ չկան մեր մէջ, և այս ո՛չ թէ աւելի յառաջացեալ ընկերականութիւն մը այլ անշուշտ աւելի յետնեալ վիճակ մը կը ցուցնէ։ Իմացական, բարոյական և ազգային զարգացման տեսակէտներով կիւրակին ի՞նչ բանի կը ծառայեցնենք։ Միւս օրերը դէշ ադէկ մէկ մէկ դպրոց ունինք ամեն թաղի կամ քաղաքի մէջ։ Կիւրակի օրն ի՞նչ ունինք։ — Ոչինչ։ Եկեղեցիներն իսկ կիւրակի օրեր թափուր կը մնան։ Եւ ժամերգութենէ ե՞տքն։ Անհատապէս կամ հաւաքապէս ի՞նչ կ'ընենք մեր հոգեկան, իմացական և ժողովրդական բարեկարգութեան ու յառաջդիմութեան համար։ Կիւրակին նոր ոյժ մը չի բերեր մեզ, ֆիզիքապէս կամ բարոյապէս, այլ շաբթուան մէջ համբարեալ ոյժերը կը վատնէ։ Տօն օրերն ալ հաշուի դնելով, տարւոյն 65 օրերն հայ ընկերութեան համար բացարձակ կորուստ են։

Զալաթիոյ եկեղեցւոյն մէջ շատ տարիներէ հետէ հաստատուած կիրակնօրեայ վարժարանը, թէեւ շատ թերի կազմակերպուած, մեծապէս օգտակար եղած է հարիւրաւոր գաւառացիներու, ըստ մեծի մասին խեղճ տգէտ բեռնակիրներու, որք հոն կարդալ, գրել, հաշուել, կրօնագիտութիւն և ազգային պատմութիւն սովրելով, իրենց մտաւոր վիճակը քիչ շատ բարւոքած են։ Բայց այս կիրակնօրեայ վարժարան տնտակին մէջ մէկ հատիկ մնացած է, և մայրաքաղաքիս ուրիշ կողմերն այնպիսի ձեռնարկներ չեն եղած՝ կիւրակին օգտակարապէս անցունել տալու մեր շատ մը թերուս պատանիներու, որք նիւթական վիճակի անձկութեան պատճառաւ ժամանակէն յառաջ դպրոցէն ելնելու դատապարտեալ, թուղթ, դրիչ, գիրք մի կողմ թողած են և ուսման փափաքը քիչ քիչ կորուսանելով, իրենց դիտցածն ալ մոռցած են ժամանակ մը ետքը։ Զուիցերացիք, Գերմանք և Պելժք և անոնց հետեւելով ուրիշ ազգեր խորհած են թէ հանրային վարժարանաց վատնուած ահագին դումարները, ժամանակն և աշխատութիւնն ամուլ չթողուլու համար, պէտք է կանոնաւոր դպրոցական շրջանէն ետքն ալ տնօրինութիւն մ'ընել որպէս զի վարժարանէն թերուս ելնող պատանիք իրենց սովրածը չմոռնան։ Այս կորուստ մեր մէջ ամենէն աւելի կը պատահի հաւեմատապէս, քանի որ ամեն թաղերէ և ամեն ուսուցիչներէ նոյն միօրինակ դանդաղը կը լսուի թէ աշակերտաց ստուար մեծամասնութիւնն ուսումնասիրած չեղած կը մեկնի։ Եթէ Կ. Պոլսոյ տեղագրական դժուարութեանց պատճառաւ գիշերային վարժարաններ ունենալ դժուար է, գէթ կիրակնօրեայ դադարէն օգուտ կրնանք քաղել՝ ժամանակէն առաջ շուկայ ելած մեր պատանիները մոլութեան ճամբաներէն կամ կեցցներու և իմացական ու բարոյական բարւոքման շաւղին մէջ մուծանելու համար։

Եւ միթէ չափահասներու համար ալ կիրակնօրեայ հանդիսան աւելի արժանաւոր գործածում մը չի՞ կրնար ունենալ։ Շատ մ'ընտանեաց հայրերը կիւրակի օրն ուս., շարթուն միւս օրերուն պէս, ընտանեկան յարկէն հեռի կը մնան, սրճարաններու եւ գինետուներու մէջ։ Համեմատապէս փոքրամասնութիւն են այն խելացի հայրեր որք կիւրակին իրենց ընտանեաց հետ կ'անցուցնեն, շրջապատեալ իրենց զաւակներով, շահեկան ընթերցանութեամբ կամ զրօսանքով, կազդուրիչ պտոյտներով։ Եւ հայ երիտասարդաց համար ալ ի՞նչ գեղեցիկ գործածում կիրակնօրեայ հանդստեան՝ փոխանակ խաղամոլութեամբ և այլ շուայտութեամբ իրենց մարմինն ու հոգին մաշեցնելու՝ նոյն օրն երաժշտական ու դրական ակումբներ կազմել, շահեկան նիւթոց վրայ խօսիլ, կամ բացօթեայ զօրացուցիչ խաղերով իրենց ջիղերը մարզել և կազդուրել։

* *

Այս յանձնարարութիւններն ընելով, պէտք չունինք յիշեցնելու թէ Հայաստանեայց Եկեղեցին իսկ,—որոյ իրաւունքները պաշտպանելու համար գիտենք ազգովին նախանձայուզութիւն ցոյց տալ,—մեր վրայ պարտ կը դնէ անտես չընել հայ ժողովրդեան բարոյական ու հոգեւոր զարգացման գործն եւ ուխտ դրոշ այս մասը կրնանք ներկայացնել տեսնալ Հայոց Հայրապետն, Կ. Պոլսոյ Պատրիարքին եւ կրօնական իշխանութեանց խորին նախաձեռնութեան ու հոգածութեան, թէև չենք կարծեր թէ ազգի մը բարոյական և հոգեւոր զարգացման վրայ խորհիլ կրօնականաց եւեթ պարտաւորութիւն լինի։ Ինդ իրը սոսկ ընկերային տեսակէտէ նկատելով, կը ցուցնենք որ տէրունական հանդստեան նշանակութիւնն եւս քան զեւս ուշադրութենէ կը վրիպի հայ ընկերութեան մէջ, և նախախնամական բարերար տնօրինութեամբ մը ամենուրեք եւ ամեն ժամանակ ֆիզիքական, մտաւոր և բարոյական վիճակի բարւոքման և բարձրացման յատկացեալ նոր իրական օր մ'ընդհանրական ընկերային վատթարացման ժամադրավայր մը կը դառնայ մեր մէջ։

ՔԱՂԱՔԱԿԱՆ ԼՈՒՐԵՐ

ԴԷՊԵՐԵՆ Ի ԳԵՐՄԱՆԻԱ

Պիզմարք իշխան փոդոցի մէջ ժողովրդային համակրանաց ցոյցերու չատ չէր վարժուած։ Ա՛րչափ եւս մեծ լիներ իւր քաղաքագիտական հանճար, ո՛րչափ եւս նշանաւոր լինէին իւր աշխարհավարական յաջողութիւնք, իւր խստաբարոյ երեւոյթ բնաւորմամբ իրմէ հեռի կը պահէր ժողովրդը։ Բայց Կայսրէն և Պերլինէն բաժնուած օրը ժողովրդեան ըրած ցոյցերը զարս երեկ պատմեցինք՝ կը թուի թէ մինչեւ մէկ աստիճան մեղմացուցեր են անկեալ նախարարապետին սրտին դառնութիւնն։ Որովհետեւ կը պատմուի թէ՝ ի տես այս ցոյցերու՝ Պիզմարք ըսեր է։ «Կ'երեւի թէ իրօք բան մ'ըրած եմ զոր իմ թշնամիք չեն կրնար անհետ ընել, և թերեւս այս բանն ինձ այսօր ըսել ուզեցին Պերլինցիք»։

—Պիզմարք իշխան Լաւենպուրկի դքսութիւնը վերջնապէս մերժեր է, առարկելով թէ այս դքսութիւն արդէն երկու վիհոպտերներու կը պատկանի։ առաջինն է Դանիոյ Քրիստիան թագաւորն, որուն 1864էն ի վեր կը պատկանէր այս դքսութիւն, և թէպէտ 1864ին զայն Դանիոյ ձեռքէն առաւ Բրուսիա, բայց Դանիոյ արդի թագաւորը դեռ եւս կը կրէ «Շլեզվիկ Հոլշթայնի և Լաւենպուրկի դուքս» տիտղոսը։ Բրուսիոյ թագաւորն եւս, 1864ի պատերազմէն ի վեր, իւր արքայական, իշխանական, դքսական և այլ տիտղոսաց շարքին մէջ կ'երէ նաև Լաւենպուրկի դուքս տիտղոսը։ Նոյն տիտղոսը վիանդամայն երրորդի մը տալ աւելորդ բան չէ՞, կ'ըսէ Պիզմարք, որ այս ձեւական առարկութիւնը չպիտի ընէր անշուշտ եթէ հաշտարարութեամբ բաժնուէր Վիլհելմ կայսրէն։

—Պիզմարք իշխանի պատասխաններուն վրայ շատ կը խօսուի այս օրերս։ Երեկ ծանուցինք թէ իշխանն իւր պատասխանները Պերլինի կայսերական Դրամատան ստորերկեայ արկղներուն մէջ պահել կուտայ, ադամանդներն հանել տալէն ետք։ Այս առթիւ գերման լրագրերք կը հրատարակեն թէ հրաժարական նախարարապետն 103 պատասխան ունէր ամեն Տէրութիւնէ, յորոց 14ն ադամանդակուռ։ Անոնց մէջ են Բրուսիոյ և գերմանական ուրիշ Տէրութեանց բարձրագոյն պատասխանքներ, նաեւ Աւստրիոյ, Վատիկանի, Պարսկաստանի, Ռուսիոյ և Թուրքիոյ (Օսմանիէ և Նիշանը-Իմթիյազ) ականակուռ պատասխանքներ։

—Գերմանիոյ արդի կայսրուհւոյն մայր Ատելայիտ իշխանուհին Շլեզվիկ-Հոլշթայն-Սոնդերպուրկի՝ ծանր հիւանդ է։ 1835ին ծնեալ, շատ տարիներէ հետէ արգելքի տակ կը գտնուի կնոջին խելագարներու յատուկ յիմարանոցի մը մէջ։ Անգլիոյ Վիքթորիա թագուհւոյն մէկ խորթ քրոջ դուստրն է, և 1852ին խօսք կար զինք ամուսնացնելու Նափոլէոն Գ. Կայսրի հետ։ Բայց Վիքթորիա թագուհին եւ իւր ամուսին Ալպերտի իշխան սատկապէս ընդդիմացան, և յայնմհետէ Ատելայիտ իշխանուհին՝ ջղային բուռն ցնցման ժառանգ՝ իւր առողջութիւնը կորցուց։

—Զօր. Գաֆրիվի Գերմանիոյ նախարարապետ, Բրուսիոյ նախարարաց խորհրդոյ դահիրեց և միանգամայն Բրուսիոյ արտաքին գործոց նախարար է, այսինքն՝ Կայսեր յարաբերութեանց միջնորդն է ո՛չ միայն օտար Տէրութեանց այլ եւ Գերմանիոյ միւս վեհապետաց հետ, ճշդիւ յար և նման Պիզմարքի իշխանի։ Եւ ինչպէս իւր հօր իշխանութեան օրով կոմս Հերբերթ Գերմանիոյ արտաքին գործոց նախարար էր, այսինքն իւր հօր օգնականն այս պաշտօնին մէջ, իրեն յաջորդեց Պատէնցի դիւանագէտն Պ. ֆոն Մարշալ։ Գերման լրագրութիւնը գիտել կուտայ թէ առաջին անգամ լինելով այս պաշտօնին կը կոչուի ոչ Բրուսիայի դիւանագէտ մը։ Պ. ֆոն Մարշալ շատ պահպանողական է, ըստ ամենայնի համակարծիք նախկին ներքին գործոց նախարար Պ. ֆոն Փութքամերի, զոր Ֆրեդերիկ Կայսր չափազանց պահպանողական գտնելով պաշտօնէն արձակ է։ Գերմանի մը համար բացառիկ բան մ'է որ Պ. ֆոն Մարշալ զինուոր չէ եղած, որովհետեւ 1870էն յառաջ զինուորական պարտաւորիչ ծառայութիւն չի կար Պատէնի մեծ-դքսութեան մէջ։

ՌՈՒՍԱԿԱՆ ԳՈՐԾԵՐ

Դահաժառանգ կայսրորդին, Զարին հրամանաւ, աշխարհի շուրջը մեծ պտոյտ մը պիտի ընէ, և արեւելեան երկրաց մէջ համեմատապէս աւելի պիտի մնայ։ Երկու օր ալ Ալէքսանդր թագաւորին հիւր պիտի լինի Պելգրատի մէջ։

—Ռուս լրագիրք գոհութեամբ կը նշանակեն Սեւաստափոլի նաւարանին և Սեւ ծովու ռուսական նաւատորմին հետզհետէ ընդարձակին ու զօրանալը, նաեւ Պարսկաստանի մէջ ռուս քաղաքականութեան յաջողութիւնն, որոյ շնորհիւ, ինչպէս կը յիշուի, Շահը խոստացած է մինչեւ հինգ տարի ռուս ընկերութեանց միայն արտօնութիւն տալ երկաթուղիներ շինելու ի Պարսկաստան, և յանձն առած է ռուսական սահմանագլխէն և Կասպից ծովու վրայ Ռէշթ քաղաքէն ի Թէհրան կանոնաւոր կառուղիներ շինել։

—Իւր ռուս բարեկամաց գանգատ գրեր է Նաթալի թագուհի թէ իրեն վերստին արգիլուած է տեսակցիլ իւր որդւոյն հետ։

ՖՐԱՆՍԱԿԱՆ ԳՈՐԾԵՐ

Կը յիշուի թէ Ֆերակոյտն առանց մեծ վիճաբանութեան ընդունած էր իւր անդամներէն Պ. Պարթի յորինած մէկ օրինագիծն, որով պատժական հասարակ դատարանաց իրաւասութեան կ'ենթարկէին լրագրական կարգ մը յանցանքներ, վատահամբաւութիւնք, նախատինք և զրպարտութիւնք ընդդէմ պաշտօնատարաց եւ խորհրդարանի անդամց։ Այս օրինագիծ վերջնական օրէնք մը լինելու համար կը կարօտէր Երեսփ. ժողովոյ համաձայնութեան։ Դատական նախարար Պ. Ֆալիէռ երեսփոխանական նախաքննիչ յանձնախմբին ներկայանալով, յայտարարեց թէ կառավարութիւնը կը հաւանի որ ըստ առաջնոյն երդուեալք դատեն վատահամբաւութեան դատերը, բայց կարեւոր կը նկատէ որ նախատալից խօսքերու համար բացուած դատեր պատժական դատաւոր, բայց գող՝ բնա՛ւ։ Գալով մարդասպան ըլլալուն, այդ բանին դուք ալ չէք հաւատար։ Իսկ ես, բնականաբար ո՛չ։

Եւ իր սովորական փիլիսոփայութեամբ յարեց։

—Գողերը ու մարդասպանները զուարթ բնաւորութեան տէր մարդիկ չեն ըլլար, պարոն դատաւոր, եւ ես զուարթ եմ, ամեն մարդ պիտի ընէ ձեզ, սկսեալ Մարէսքալէն։

Եւ ժպտելով ու հանգիստ ձանալով։

—Կ'ուզէ՞ք որ երգ մը երգեմ ձեզ, պարոն դատաւոր։

Ու սկսաւ երգել։

—Լռէ՛, Հէօն, կը գոչէր դատաւորը կատաղաբար։

Բայց Ջաղացպանն, անդրդուելի կը մնար ու կը շարունակէր իր երգը։

—Մօտ ժամանակներս, ըսաւ դատաւորը, քիչ մը արօտ գնած ես Պէօվրոնի երկայնութեամբ։

Այս պարզ հարցումը վերջ դրաւ Ջաղացպանին երգերուն։

—Հոն հասանք, մտաբերեց Միռ-ա-Մօռ։ գործը գիտէ։

Եւ որովհետեւ կը լռէր նա, խռովեալ, դատաւորը կրկնեց։

—Պատասխանէ՛, Հէօն։ Չի լսեցի՞ր։

—Լսեցի։ Իրաւ է որ արօտ գնած եմ։ Ամեն մարդ գիտէ այս բանս։ Երբ մարդ մը այսպիսի գնումներ կընէ, պահելու պէտք չունի։ Ի՞նչ հարկ։

—Սրտանց կը ներեմ քեզ ինձի ուղղած անարգական խօսքերուդ, Հէօյն, եւ իմ գալուս պատճառն այդ չէ բնաւ։

—Ուրեմն ինչո՞ւ կը ձերբակալէք զիս։

—Դատաւորը պիտի ըսէ ձեզ։

—Բսել է ճշմարիտ է որ պիտի երթամ։

—Անմիջապէս։

—Բայց ես այստեղ գործ ունիմ։

—Կինդ թող տեսնէ գործդ։

—Կիները ի՞նչ կը հասկնան ջաղացքի գործերէ։

—Ադոնց վրայ վիճաբանելու ժամանակ չունինք։ Պէտք է որ մեզի հետեւիս։

—Կը լսե՞ս, կնիկ, կը լսե՞ս։

—Այո՛, կը լսեմ, կը պատասխանէր Լա Հէօյն՝ սարսափահար։

Ու ցած ձայնով, կըսէր ինքնին։

—Եւ սակայն յանցանքն իմն է։

—Ցուսամ թէ ընդդիմութիւն ընելու չես ելլեր, Միռ-ա-Մօռ, եւ պէտք չենք ունենար ձեռնակապ անցունելու, ըսաւ ոստիկան-զինուորաց մին։

—Ես յանցանք մը չեմ գործած, բայց չատ լաւ գիտեմ որ եթէ ընդդիմանալու ելլեմ, յանցաւոր եղած կ'ըլլամ։ Ուստի ինչ որ կուզէք ըրէք զիս։ Ինքզինքս չպիտի պաշտպանեմ։

—Ճանրայ պիտի ելլենք։ Կնոջդ հրաժեշտ տուր։

Ջաղացպանը՝ բոլորովին դեղնած՝ անխօս կը մնար։

Երգ մը կուգար իրեն այս։ ամենը։ Կը մտածէր թէ գուցէ այս ալ խաղ մըն էր զոր Մարէսքօ կը խաղար իրեն։ Ինք՝ որ այնքա՛ն անմեղ էր, ինք որ չէր կասկածեր բնաւ թէ իր կինը մասնակցութիւն ունեցած ըլլայ Վիրժինի Լաթուչի սպանման գործին մէջ, ինք կը ձերբակալուէր։

Միռ-ա Մօռ քիչ մը սիրտ կ'առնուր։

—Ի տեսութիւն, ըսաւ կնոջը։ Շատ չանցած կը դառնամ։ Բացակայութեանս առեն տուէք աղէ՛կ նայէ։

Լա Հէօյն չպատասխանեց։ կոկորդը սեղմուած էր, չրթունքը ցամքած էին։

—Ճանրայ ելլենք, տղա՛քս։

Քալուածքն և առաւօտեան մաքուր ու թարմ օդը կազդուրեցին Ջաղացպանը և զուարթութիւն պարգեւեցին անոր։

—Վերջապէս, կ'ըսէր ինքնին, չեմ գիտեր թէ ի՞նչ յանցանք կը գտնեն վրաս։ Պէտք է սպասել։ Եթէ զիս կը ձերբակալեն՝ գեղեցէն գտած ինն հազար ֆրանքս պահած ըլլալուս համար, այդ ստակը ետ կուտամ։ Բայց ինչպէ՞ս կ'ըլլայ որ այդ բանին համար զիս ձերբակալեն, քանի որ երկու ենք մինք, կինս և ես, որ գտած ենք այս ստակը։ Եւ եթէ ատոր համար չէ, ի զուր գլուխս կը յոգնեցնեմ, ինձի դէմ ոչինչ կը գտնեմ, ոչինչ, ոչինչ։

Այս խորհրդածութիւնք քիչ մը հանդարտեցուցին զինքը։

Ճանդկրըլլէ մեկնելէն կէս ժամ յետոյ, առաջուան նման ուրախ զուարթ էր։

Ճանրան կատակարանութիւններ կ'ուղղէր Մարէսքայէն եւ ոստիկան-զինուորաց, ու կ'երդէր անոնց քթին։

—Եթէ լուս, գէշ չես ըներ, ըսաւ ոստիկան-զինուորաց մին։

Միռ-ա-Մօռ քահ քահ մը արձակեց։

—Այդ բանը չեմ կրնար ընել։ կրնաք ոտքերս ու ձեռքերս կապել, կրնաք քթանակ հագցունել ինձ, բայց չէք կրնար բերանս փակել ու արգելուլ զիս երգելէ։ Ես զուարթ բնաւորութիւն մը ունիմ, Մարէսքօ չատ լաւ գիտէ։ և եթէ զուարթ եմ, ըսել է թէ խղճիս վրայ բեռ մը չունիմ։ Օ՛ն առաջ, երգենք։

Ու առանց յոգնելու երգեց մինչեւ բանտին դուռը։

Զ

ՀԱԿԱՍՈՒԹԻՒՆԵՐ

Առաջին հարցաքննութիւնները զարս կրեց Ջաղացպանը, կը վերաբերին սա կէտին՝ թէ ժամանակն ի՛նչ կերպով անցուցած էր այն օրը յորում սպաննուած էր Վիրժինի Լա Թուչ։

Դէշ ապկ բացատրութիւն մը տուաւ։ Կը յիշուի թէ Միռ-ա Մօռ այնտեղ գրատնուած էր ոճրագործութեան վայրկենին և Ֆէլիսի Տունը մնած էր երբ Վիրժինի վերջին շունչը կ'աւանդէր թերեւս։

Սակայն դատաւորն արագ կերպով հարցումէ հարցում անցաւ։ Ձեւակերպութեան համար միայն յիշեցուց Միռ-ա-Մօռին՝ իր յոռի անցեալն և նախորդ դատապարտութիւնները գաղտարսութեան պատճառաւ։

Այս հարցմանց՝ Ջաղացպանը պատասխանեց։

—Գաղտո՛րս, որքան որ կ'ուզէք, պարոն դատաւոր, բայց գող՝ բնա՛ւ։ Գալով մարդասպան ըլլալուն, այդ բանին դուք ալ չէք հաւատար։ Իսկ ես, բնականաբար ո՛չ։

Եւ իր սովորական փիլիսոփայութեամբ յարեց։

—Գողերը ու մարդասպանները զուարթ բնաւորութեան տէր մարդիկ չեն ըլլար, պարոն դատաւոր, եւ ես զուարթ եմ, ամեն մարդ պիտի ընէ ձեզ, սկսեալ Մարէսքալէն։

Եւ ժպտելով ու հանգիստ ձանալով։

—Կ'ուզէ՞ք որ երգ մը երգեմ ձեզ, պարոն դատաւոր։

Ու սկսաւ երգել։

—Լռէ՛, Հէօն, կը գոչէր դատաւորը կատաղաբար։

Բայց Ջաղացպանն, անդրդուելի կը մնար ու կը շարունակէր իր երգը։

—Մօտ ժամանակներս, ըսաւ դատաւորը, քիչ մը արօտ գնած ես Պէօվրոնի երկայնութեամբ։

Այս պարզ հարցումը վերջ դրաւ Ջաղացպանին երգերուն։

—Հոն հասանք, մտաբերեց Միռ-ա-Մօռ։ գործը գիտէ։

Եւ որովհետեւ կը լռէր նա, խռովեալ, դատաւորը կրկնեց։

—Պատասխանէ՛, Հէօյն։ Չի լսեցի՞ր։

—Լսեցի։ Իրաւ է որ արօտ գնած եմ։ Ամեն մարդ գիտէ այս բանս։ Երբ մարդ մը այսպիսի գնումներ կընէ, պահելու պէտք չունի։ Ի՞նչ հարկ։

(Շարունակելի)

դատարանաց ներկայացուցին։ Այս տարբերութիւնն հասկնալու համար պէտք է յիշել թէ Եղեռնագատ Ատեանք, ուր պարզ քաղաքացիք՝ իբրև երդուեալ՝ կը վճռեն յանցաւորութիւնը կամ անմեղութիւնը, վերջին ժամանակներս շատ մեղմ վճիռներ տուած էին վատահամբաւութեան դատերուն մէջ, որով ֆրանսական լրագրութեան մէկ մասն իրեն բան գործ ըրած էր հանրային անձնաւորութիւնները վատահամբաւել։ Խնդրելով որ այս դատեր պատժական հասարակ դատարանաց առջեւ զրկուին, առաջարկութեան հեղինակները կը վախին որ օրէնքն աւելի խստութեամբ ի գործ դրուի վատահամբաւիչներուն դէմ, քանի որ պատժական դատարանաց մէջ քաղաքացի երդուեալք չեն բաղմիր, և կանոնաւոր դատաւորք միշտ օրէնքաց խստութիւնն ի գործ կը դնեն։ Բայց այս օրինական փոփոխում վիճաբանական և լրագրական ազատութեան կրճատում համարելով, խիստ ընդխմութեան մը կը բախի երես փոխանութեան և լրագրութեան մէկ մասին կողմէ։

Պ. Ֆաիլէգի բացատրութիւնը լսելէ յետոյ, երեսփոխանական նախագիծին յանձնախումբն որոշեց մերժել այս օրինագիծ, և Ռեֆիոպլիք Ֆրանսէզ պատեհական թերթին խմբագրատեր Պ. Ժոզէֆ Ռէյնաքի կողմէ պաշտպանեալ օրինագիծն յանուն յանձնախմբին հարուածելու պաշտօնը տուաւ Ժ-Ֆ-Ռիթ արմատական լրագրոյ խմբագրապետ Պ. Բասիլ Փէլլիտանի, զոր տեղեկագիր կարգեց։

Այս օրինագծին ընդունելութիւնը կամ մերժումը նախարարական խնդիր մը չէ արդի վարչութեան համար, որ իւր նախորդէն աւելի յարելով արմատականութեան, դաղջ ընթացք մը կը բռնէ։

ՄԸՐԻԿՆԵՐ Ի ՄԻԱՑԵԱԼ ՆԱՀԱՆԳՍ

Բուռն մրրիկներ տեղի ունեցան Միսիսիփիի հովտին մէջ և Օհայոյ նահանգին մէջ, ահագին կորուստներ պատճառելով։ Մարտ 28ին Նիւ Եորքէ կը հեռագրուի թէ ի Լուիսվիլ 2.000 տուներ մէկէն խորտակեցան։ երկաթուղւոյ մեծ կայարանն յանկարծ օդն ելաւ մրրկին ստիպողութենէն և գետին մէջ ինկաւ։ Բոլոր հեռագրաձողք խորտակեցան, եւ գիծերն ընդհատեցան։ Քաղաքային պատան եւս խորտակեցաւ, երբ մեծ պարահանդէս մը տեղի կ'ունենար, և միայն այս շէնքի մէջ 300 անձինք մեռան։ Շատ մը տուներու մէջ հրդեհ ծագեցաւ տեղի ունեցած տակնիվրայութեան հետեւանքը։ Բազմաթիւ են ողջ ողջ այրած արք, կանայք և աղջիք։ Միսիսիփիի թուփերը խորտակեցան և գետեզերեայ քաղաքներ ողողեցան։ Մերձակայ քաղաքաց մէջ եւս մեծ կորուստք կան։ Նոր Աշխարհի որպէս ամեն բաները մեծ են, փոթորիկներն եւս տեսակին մէջ սասակագոյնք են։

ԱՆԳԼԻԱԿԱՆ ԳՈՐԾԵՐ

Թայմ և այլ պահպանողական և միութենական լրագիրք խնդութեամբ կ'ողջունեն պահպանողական ընտրելուն յաջողութիւնն Լէյր, ուր Կլատսթոնեան Ազատականի մը տեղ Պահպանողական մ'ընտրեցաւ այս անդամ։ Այս և Լանարքշիրի պահպանողական յաջողութիւնք կը ցուցնեն թէ Կլատսթոնեանք կարծուածին չափ իրաւունք չունին ժողովուրդն իրենց կողմը վստահած համարելու։

—Օքսֆորտի և Բէմբրիճի Համալսարանաց տարեկան նաւարշաւը տեղի ունեցաւ մարտ 26ին, և այս տարի Օքսֆորտի քաջարի ուսանողք յաղթական հանդիսացան։

—Դերման սեղանաւոր Պ. Պլայրէօ որը Գահիրէ դացած է անդլիացի եւրոպական նախարարին հետ համաձայնութեամբ եգիպտական առանձնաշնորհեալ պարտուց տոկսին զեղչման և եգիպտական նոր արժեթղթոց ի հրապարակ հանման համար։

ՌՈՒՍԱԿԱՆ ԳՈՐԾԵՐ

Պաքուէ եկող կառախումբ մը մարտ 23ին բախեցաւ Պաթումի կառախմբին։ Պաքուի կառախմբինութարձակ վագոնները բաղկացեալ էր, որք ընդհարման ոստոկութենէն բռնկեցան և 38 վագոնք հրոյ ճարակ եղան։

—Ռուսք կը պարարտուին նոր պատուիրակութիւն մը զրկել ի Հապէշստան, այս անդամ ո՛չ թէ կրօնական այլ քաղաքական։ Հապէշստանէ վերադարձած, Պ. Մաշով կը պատմէ թէ Մենելիք թագաւոր սիրով ընդունած է զինք, և ռուսական նոր պատուիրակութեան դալուս պիտի լինի։ Ռուս լրագիրք այս առթիւ կը յիշեցնեն թէ Ռուսիոյ համար քաղաքական և կրօնական տեսութեամբ ո՛րչափ կարեւոր է ոսից կառուն մ'ունենալ Հապէշստանի մէջ։

ԱԶԴ.—Սերաստոյի Յովհաննէս Առաքելեան անուն անձը երկու կոր «էշէ հանուած» ընտիր դեղեմպ (Բ-ՆԷՏԷ) բերած ըլլալով իւր հետը, պատրաստ է վաճառել զայն։ Պէտք ունեցողը դիմէ Ղալաթիա, Սէյանիկ խան եւ կամ Սօսիէթէ Օթօման Պանքան, սենեկապետ Ոսկիան Ազդային։ 1—2

ԱԶԳԱՅԻՆ ԼՈՒՐԵՐ

ԻՏԱԼԻՈՅ ԳԱՀԱԺԱՌԱՆԳՆ Ի Կ. ՊՈԼԻՍ

ԻԵԽԱՆՆ Ի ՄՈՒՏԱՆԻԱ ԵՒ Ի ՊՐՈՒՍԱ

— —

Իտալիոյ գահաժառանգ Վիքթոր Էմմանուէլ իշխանն երկուշաբթի օրը ժամ 7ին Մուտանիա ժամանեց Ցվէյթ շոգենաւով։ Ն. Բարձրութիւն գեղեցիկ մակոկով մը ցամաք ելաւ, ուր մեծ պատիւներով ընդունուեցաւ գայմագամին և խաբէի ժողովոյ անդամոց կողմէ։ Զինուորք և ոստիկանզինուորք բարեւի կացած էին։ Իշխանն և իւր հետեւորդք յատկապէս պատրաստուած կառքերու մէջ բազմելով Պրուսա ուղեւորեցան։ Մայրաքաղաքէս յատկապէս զրկուած նիզակաւոր հեծելազօրաց գունդարակ մը կը հետեւէր կառքերուն։ Իշխանն և հետեւորդք ժամ 11ին Պրուսայի Ա-ճեվէլէր անուն թաղը ժամանեցին, ուր կուսակալ Մահմուտ փաշա, զինուորական հրամանատարը, բարձրաստիճան պաշտօնատարք և զինուորք ու ոստիկան-զինուորք մեծ պատիւներով ընդունեցին զն։ Բարձրութիւն, որ ժողովրդեան առաջ բարեմասնութեան մը մէջտեղն անցնելով, առաջնորդուեցաւ քաղաքին վերի կողմը գտնուած կայս. քէօշկը։ Իշխանն երէկ այցելեց քաղաքին այլ եւ այլ նշանաւոր վայրերն և երեկոյին Մուտանիա վերադարձաւ միւնոյն հանդիսիւ։ Ն. Բարձրութիւն անտի Ցվէյթ շոգենաւով Տարտանել ուղեւորեցաւ ուր ամրութիւններն այցելելէ և ի Հիսարլըք Տօրթ-Ցիլմանի կողմէ կատարուած հնախուզութիւններն աչքէ անցուցէլէ յետոյ մայրաքաղաքս պիտի վերադառնայ կամ ուրբաթ իրիկուն և կամ՝ շաբաթ առաւօտ։

Իշխանը, Պրուսայէն հեռագիր մը ուղղելով առ Վեհ. Սուլթանն, շնորհակալութիւն յայտնած է իւր այցելած ամէն տեղերու մէջ թէ՛ կառավարական պաշտօնէից և թէ՛ ժողովրդեան կողմէ իրեն եղած ընդունելութեանց ու համակրական ցոյցերուն համար։

ԱՍՏԻՃԱՆՔ ԵՒ ՊԱՏՈՒԱՆՆՕՒԱՆՔ

Բաղիոյի ատենական տրուեցաւ զինուորական հանգստեան թոշակի ընդհանուր վարչութեան դիւանապետ Իպրահիմ էֆէնտիի։

— —

Զորրորդ կարգի Մէճիտիէ պատուանշան տրուեցաւ Մէհմէտի Էմիրին Տիվան Թեամիզիի օգնական Մէհմէտ Նեշէթ պէյի։

Զորրորդ կարգի Օսմանիէ՝ դերմանցի Տոքթ. Սանտրէսքիի։

Հինգերորդ կարգի Մէճիտիէ Թրքհայի օսմանեան հիւպատոսարանին քանչելեր Իսաք էֆէնտիի։

Ի Բ. ԴՈՒՌՆ

Մաքսային վերատեսուչ Բաֆի փաշա երէկ Բ. Դուռն երթալով, տեսակցեցաւ Բարձր Մեծ-Եպարքոսին հետ եւ մնացեալ ի նորոյ կառուցանելի Թրանսիթի ամբարանոցներուն յատկաձեւերն ու քարտէսները։

—Ռուսական դեսպան Պ. Նէլիտոֆ երէկ Բ. Դուռը գնաց և տեսակցեցաւ Բարձր. Մեծ-Եպարքոսին հետ։

— —

ԹՈՒՐԲԻՆ ԵՒ ՊԻԶՄԱՐԲ ԻԵԽԱՆ

Քոնստիթիուսիոնալ Տը Էմոն լրագրոյն մէջ կը կարդանք։

«Վեհ. Սուլթանն հրամայած է Պերլինի օսմանեան դեսպան Թէվֆիգ փաշայի որ պաշտօնապէս այցելութիւն տալով Պիզմարք իշխանին, հաղորդէ Վեհ. Սուլթանի գոհունակութիւնն իշխանին այն ջանքերուն համար զորս ամէն պարագայի մէջ բնաւ խնայած չէ երկուց տերութեանց միջեւ կեցած բարեկամական յարաբերութիւններն ամրացնելու համար ի պահպանութիւն խաղաղութեան։

«Վեհ. Սուլթան Ապտ-Իւլ-Համիտ Խան իրաւամբ կը գնահատէ այն մեծ և կարեւոր ծառայութիւններ, զորս Պիզմարք իշխանը մատուցած է խաղաղութեան վախաքող բոլոր ազգերուն համար։»

— —

ՍԱՄՍՈՆ-ՍԵՐԱՍՏԻՈՅ ԵՐԿԱԹՈՒՂԻՆ

Պ. Բօթառ, որ մայրաքաղաքս գլուխուած պահուն Սամսոնէն ի Սեբաստիա երկաթուղւոյ մը շինութեան ու շահագործման մենաշնորհը խնդրած էր կայս. կառավարութենէն, այժմ Բարիզ դարձած է ուր իւր դրամատերաց խմբին հետ կը բանակցի պայմանաց գլխաւոր մէկ կէտին վրայ։ Կայս. կառավարութեան կողմէ պատրաստեալ տիպար-պայմանագրոյն համաձայն՝ որուն պէտք է համապատասխանեն երկաթուղեաց շինութեան համար ներկայացեալ առաջարկք, արտօնատիրոջ կողմէ իրը երաշխաւորութիւն ձգուելիք գումարը պէտք է որ յանձնոյն մենաշնորհի հրովարտակին հաղորդուելէն մէկ ամիս յետոյ։ Իրը բացառութիւն այս պայմանի, Պ. Բօթառ կը փափագի երաշխաւորութեան գումարը երեք ամիս ետքը յանձնել։

— —

ՂԱԼԱԹԻՈՅ ՊՈՐՍԱՆ

Երէկի Լ. Հէրալտի մէջ կը կարդանք։

Երկուշաբթի օրը Ղալաթիոյ Պորսային մէջ օսմանեան դօնսօլիտէի մեծաքանակ գնումներ կատարուեցան (Դ.-Դ-Է) հաւանաբար դոնէլէյ պարտատոմսերու և ռենտներու առաջադրեալ փոփոխման պատճառաւ։ Այս գնմանց պատճառաւ դօնսօլիտէներու դինը 19.36 էն 20.02ի բարձրացաւ, սակայն Պորսային փակման մօտ հրապարակն աւելի հանդարտ էր և 19.38 ով փակեցաւ։ Երկու օրէ ի վեր Տախիլիէները առաջուան չափ չեն փնտռուիր։ Տակաւին յայտնի չէ թէ ինչ հրահանգներ ստացած է Պ. Պարտաք, Բ-Ն-Ի-Ի արժեթղթոց փոփոխման համար։

Նախարարաց խորհուրդն իւր կիրակի աւուր նստին մէջ եվրոպական դործերով չի զբաղեցաւ և մինչեւ երկուշաբթի իրիկուն Իրատէ չէր եղած ի մասին եվրոպացւոյի կամ պարտատոմսից փոփոխման։ Եգիպտական արժեթուղթք երէկ Լոնտոնի մէջ անկում մը կրեցին, որուն համար յայտնի պատճառ չկայ։ Այս անկումն որուն յաջորդեց մասնակի բարձրացում մը, հաւանաբար առաջ եկած է անհիմն զրոյցէ մը որ չաբաթ օրը շրջեցաւ մայրաքաղաքիս մէջ և որ Լոնտոն ալ հաղորդուած է։

— —

ԽՈՉԱՆԱՂԻՆԻ ՀՈՒՆՁԸ

Եվրոպական նախարարութիւնը տեղեկանալով որ մայրի կեղեւները փտեցնելով խոզկաղինի տեղ գործածելու համար օտար երկիրներ կը զրկուին և նկատելով որ իրաց այս վիճակը կը վնասէ թէ՛ անտառաց և թէ՛ խոզկաղինի արտադրութեան, հրահանգ ուղղած է ամէն կողմ՝ զայն արգիլելու համար։

— —

ՏԱՍԱՆՈՐԴԻ ՏՈՒՐԲ

Եվրոպական նախարարութիւնն հրահանգ ուղղած է ամէն կողմ որ տասանորդի տրոց վարձակալութեան այն յանձնառուք, որք իրենց հօրմէն կամ մօրմէն կալուածներ կամ հողեր ժառանգած են, իրբև կալուածատէր կամ հողատէր հնկատուին, մինչեւ որ այդ ժառանգութիւնք իրենց վրայ չը փոխանցուին։ Նոյնպէս խարէի ժողովոյ կողմէ այդ առթիւ կատարուած քննութեանց պահուն առիթ չը տրուի գժուարութեանց մատնել տերութեան հասութից դանձման գործը։

— —

ՎԱՍԵՄ. ՅԱԿՈԲ ՓԱՇԱ

Եվրոպական նախարար Վասեմ. Յակոբ փաշա երէկ ժամ 5ին դնաց իւր պաշտօնատեղին և աչքէ անցուց արկղակալաց սենեակն ու այլ դիւանները։ Ն. Վասեմութիւն մինչեւ ժամ 11 Մայիսի գլխաւոր պաշտօնէից հետ զբաղեցաւ եվրոպական խնդրոց կարգադրութեամբ։

— —

ՄԻԱՑՄԱՆ ԳԾԵՐԸ

Այս օրերս կայս. Իրատէ մը եղած է որ կ'արտօնէ Եվրոպական նախարարութիւնը, մաքսատան վրայ փոխանակագրերով վճարել Արեւելեան երկաթուղեաց միացման ընկերութեան յետնեալ տարեվճարներն որոց գումարը մօտաւորապէս 100,000 ոսկւոյ կը հասնի։

— —

ՊՐՈՒՍԱՅԻ ԵՐԿԱԹՈՒՂԻՆ

Ենիարան-վակօներու ընկերութեան տնօրէն Պ. Նակէլմաքը որ, ինչպէս յայտնի է, Մաւտանիա-Պրուսա-Բէօթամհիոյ երկաթուղւոյն շինութեան ու շահագործման մենաշնորհը կը խնդրէ, իր ներկայացուցչին Պ. Դուքասի միջոցաւ խնդրած է Հանրօգուտ շինութեանց նախարարութենէն որպէսզի Պրուսայի կուսակալին ուղղեալ յանձնարարագիր տրուին այն երկրաչափներուն որք պիտի երթան նախնական ուսումնասիրութիւններ կատարել։ Այս խնդիրքը Նաֆիլէյին կողմէ ներքին գործոց նախարարութեան հաղորդուած է։

— —

ՀԵԼԼԵՆԱԿԱՆ ԼՐԱԳԻՐՔ

Թ-ուէէ կը հերքէ հելլենական լրագրաց այն լուրը թէ Եանեսի նահանգին օսմանեան Ա. և Բ. կարգի պահեստի զինուորներն ի զէն կոչուած են և կ'ըսէ թէ տեղական կառավարութիւնն, իմանալով որ հելլենացի աւազակաց խումբեր օսմանեան սահմանագլուխը պիտի անցնին և թէ Եէնի շէհրի մէջ զինուորական զօրութիւն մը պիտի հաւաքուի, խաղաղութեան պահպանութեան համար ինչ ինչ միջոցներ ձեռք առած է տեղւոյն ժողովրդեան խնդրանաց համաձայն։ Թուրք թերթը կը յարէ թէ Եանեսի մէջ բաւական թուով զինուորք կը դտնուին, թէ ի պահանջել հարկին կարելի է պահեստի զինուորներն ի զէն կոչել և թէ այդ պահեստի զօրքեր հիմակուընէ ի զէն կոչուած չեն։

Թ-ուէէ նոյնպէս իբրեւ անստոյգ կը հերքէ Աթէ-Բ-Թէօ լրագրոյ այն լուրը թէ Կրէտէէն մէկ քանի քրիստոնեայ ընտանիքներ Յունաստան գաղթած են և կրօնէ թէ, ինչպէս որ եւրոպական լրագիրք ալ ծանուցած են, Կրէտէի մէջ կատարեալ անդորրութիւն և ապահովութիւն կը տիրէ և թէ այն ընտանիքներ որք յառաջագոյն Յունաստան գաղթած էին, սկսած են իրենց հայրենիքը վերադառնալ։

— —

ԾՈՎԱՅԻՆ ՆԱԽԱՐԱՐՈՒԹԻՒՆ

Ծովային նախարարութեան ճէրնէյէ Պ-ուէէյէ լրագրէն հետեւեալ տեղեկութիւնները կը քաղենք։

Վեհ. Սուլթանն հրամայած ըլլալով երեսունի վերածել դատնուած թորփիտոներու թիւն, ի Դերմանիա տասն երկու թորփիտոներ յանձնարարուած էին 260,000 ոսկւոյ արժողութեամբ։ Ասոնցմէ 31 ու 32 թիւ թորփիտոներ բերուած ըլլալով, Ն. Վեհափառութիւն հրամայած էր առաջինը Նո�և երկրորդը Ֆ-Ն-Ի կոչել։ Արդ, այս անդամ 33, 34 և 35 թիւ թորփիտոներն եւս բերուած են, որոց անունք Վեհ. Սուլթանին հրամաւ դրուած են Նոտէր, Շեհոպ և Թ-ուէ։

—Էյբ-Ն-ուէլ մարտանաւուն հրամանատարն, ի պատասխանի Ծովային նախարարութեան հեռագրին, որ կը հրամայէր իրեն Սինկափուռէ ճամբայ ելնել դէպ ի Ճարոն, ծանուցած է 16 մարտ թուականաւ թէ մարտ 17ի չաբաթ օրը ճամբայ պիտի ելնէ։

—Երէկ արքունի նաւարանին կողմէ մէկ քանի սպայք Նիկոմիդիա դնացին, իրենց հետ տանելով եվրոպական մեքենայներ որք արքունի նաւարանին մէջ պատրաստուած են և որոց փորձերը պիտի կատարեն։

— —

ԲԺՇՇԱԿԱՆ ՎԱՐԺԱՐԱՆ

Բժշկական վարժարանէն այս տարի տասն և ութ շրջանաւարտք Տօքթորութեան վկայական ստացած են։ Ասոնցմէ տասը Իսլամ են, չորսը հայ և չորսն ալ հրէայ։ Շրջանաւարտներէ մին Միսակ Գրիգոր էֆէնտի բժշկական ճառ մը պատրաստած է նիւթ ունենալով մ'ենդեղ թունաւորումն։ Զեռնհաս իշխանութիւնը գնահատած է այդ ճառն որ ճարտարութեամբ ու ներքութեամբ պատրաստուած է և որոշած է հրատարակել զայն բժշկական թերթին մէջ։

— —

ՑՈՒՆԱՑ ՊԱՏՐԻԱՐՔԱՐԱՆ

Մ-ուէէյէ կ'իմանայ թէ յոյն էֆէնտիմը, որ Ցէկէրի Պատրիարքարանի կրօնական ատենին դիմած էր ամուսնութիւն պահանջելով, յիշեալ ատենի երկուշաբթի աւուր նստին մէջ Ամեն. Տ. Դիոնէսիոս Պատրիարքին նախագահութեամբ տրուած վճռոյն վրայ, որուշեր է կայս. կառավարութեան դիմել, խնդրելու համար որ Շերիի դատարանաց առջեւ տեսնուի իւր ամուսնութեան դատը։ Պատրիարքարանի հետեւած դատավարութիւնը և տուած վճիռն հաւանաբար պիտի հրատարակուին լրագրաց մէջ։

* *

Վերջերս Զէյի անուն յոյն մը մեռած էր ի Շիրա, 600.000 ֆրանքի հարստութիւն մը թողլով իւր միակ որդւոյն։ Այժմ, այդ ժառանգութեան մէկ մասը կը պահանջէ կ. Պոլիս բնակող երիտասարդ մը որ կըսէ թէ ինքն ալ այդ մարդուն զաւակն է, առաջին ամուսնութենէ ծնած որոյ ի հաստատութիւն վաւերական թուղթեր ցոյց տալ կուզէ։ Օրինաւոր ժառանգը մերժած ըլլալով այս պահանջումն, առանց իսկ հաշտարար կարգադրութեան մը յանգելու ուզելու, երիտասարդը կը պատրաստուի դատարանաց դիմել և այս նպատակաւ մի քանի փաստաբանաց հետ խորհրդակցած է։ Սակայն, անակնկալ դէպք մը տակնուվրայ բրած է երիտասարդին այս խորհուրդները։ Տեղական յոյն թերթ մը կը պատմէ թէ յիշեալ երիտասարդը խաբէական միջոցներով յաջողեր է Ցէկէրի Պատրիարքարանէն ձեռք անցուցել վաւերական թուղթերը որոց կը յենու։ Քանի մը անձաց հետ համախոհութեամբ՝ Պատրիարքարանի ամուսնական տուժարներուն մէջ ուրիշ ամուսնութեան մը տեղ արձանագրել տուած է եղեր իւր մօր կարցեցեալ ամուսնութիւնը հանգուցեալ Զէյիի հետ, եւ այդ արձանագրութեան մէկ օրինակն հանել տալով, վաւերացուցել տուեր է Խառն ժողովին որ խաբէութեան մը զոհ գացեր է։ Այս խաբդախութիւն երեւան ելած ըլլալով, Խառն ժողովը նոր պաշտօնագրով մը ընկեր է իւր նախորդ վաւերացումն և քննութիւն մը հրամայած է երիտասարդին մեղցակիցները գտնուելու համար։

— —

ՀԻՍԱՐԼԸՔԻ ՀՆՈՒԹԻՒՆԸ

Տարտանելէն կը գրեն թէ գերմանացի հնագիտաբար ուսուցիչ Տր. Վիրխով, կայսրանդարանի տնօրէն Համոի պէյ, Ա-թէնքի համալսարանի ուսուցիչներէն Պ. Վալտէյէն, Պէրլինայի հնութեանց տնօրէն Պ. Պէրկման և ուրիշ երկու հնագէտք անդ հասնելով, Տր. Շլիմանի ու Պ. Բաֆէրդի ընկերակցութեամբ ճանրայելեր են դէպի Հիսարլըք՝ հնոյն Տրոյադայի աւերակներն աչքէ անցուցելու և հնախուզութիւններ կատարելու համար։

— —

ԵԱՆԵԱՅԻՆ ԼՈՒՐԵՐ

Եանեայի առ ներքին գործոց նախարարութիւնն ուղղեալ հեռագիր մը կը պատմէ թէ հելլենացի վեց աւազակներէ բաղկացեալ խումբ մը անոյշ 11ին օսմանեան սահմանագլուխն անցնելով Եանեայի մօտ գտնուած Արտոմիշէթ ագարակը գնացեր և Նիքօլա անուն մարդու մը տունը կոխելով 60 ոսկին, գոյքերն յափշտակեր և զինքն ալ գերի տարեր է։ Տեղական կառավարութեան կողմէ զրկուած ոստիկան զինուորք մէկ քանի օր յետոյ յաջողեր են ձերբակալել այդ աւազակներն, կողոպտուած գրամներն ու գոյքերն ետ առնուլ և գերին ազատել։ Այդ աւազակներէ երկուքը Նիքօլա Բանաքի և Միթրօ Խրիսթօ վաղեմի չարագործներ են որք երբեմն կ. Պոլսէ յԱփրիկեան Տրիպոլիս աքսորուելու պատուն Մալթա փախեր են։

— —

ՅՈՒՆԱԿԱՆ ՓՈՐՁԵՐ

Պ. Պ. Բինթը և Շիլաք, որք Պ. Էտիսընի կողմէ մայրաքաղաքս եկած էին, երէկ կէս օրէն յետոյ ի Բերա Օթէլ Բէլմոնտի մէջ փորձեր կատարեցին մեծն Պոլսոյ լրագրութեան ներկայացուցչաց համար։ Զայնագիր գործէն ի միջի այլոց լսելի ընել տուաւ արեւելագէտ Պ. Վամպէռիի մէկ բանախօսութիւնը, զոր Բէշթայի ակադեմիային մէջ արտասանած էր թուրք լեզուաւ, գովելով Վեհ. Սուլթանի բարձր ձիրքերը։ Զայնագիրն ամենայն ճշդութեամբ արձանագրած էր Պ. Վամպէռիի օտար շեշտն ինչպէս նաեւ լսելի ընել տուաւ նուագածուաց խումբի մը կողմէ նուագեալ Համիտիէ քայլերգը։ Զայնագիրը նոյնպէս ճշդութեամբ լսելի ընել տուաւ «Ֆ-ՈՒ-Ի-Ր Ն-Է-Ն» հանրածանօթ շարգին և այլ եղանակներ։

Եէնի-Ճամիի նոր նամակատան շինութիւնը յանձն առած է ճարտարապետ Սիւրէյա էֆէնտի, 7000 ոսկւոյ փոխարէն։ Շինութիւնը պիտի աւարտի նուազագոյն թուականէն սկսեալ մէկ տարւոյ պայմանաժամի մէջ։

—Ագր. Պոլսոյ ռուսական հիւպատոս Պ. Լիչին մայրաքաղաքս եկած է արձակուրդով։

—Անգլիոյ խորհրդարանի անդամներէն Պ. Ուիլիամ Էնսլի նամակ մը ուղղած է Լ. Հէրալտի, յորում կը պատմէ թէ աւստրիական Լոյտ Ոռ-Ի-էօ շոգենաւով Պիրէանէն կ. Պոլիս եկած պահուն, շոգենաւուն մէջ իր 29 անգլ ոսկին գողցեր են։ Թէ՛ Պ. Ուիլիամ իւր նամակի մէջ եւ թէ՛ Լ. Հէրալտ խմբագրականաւ մը Լոյդի վարչութեան ուշադրութիւնը կը հրաւիրեն։

—Կիրակի գիշեր Վոյվոտա փողոցը ժամագործի մը խանութին մէջ պատահած գողութեան հեղինակները ձերբակալուած և հարցաքննութեան ենթարկուած են։ Ձերբակալեալք են Պ. Կրիմպէրի սպասաւորը Նշան, ընկերը Շահին ու Յովհաննէս։

—Վեհ. Սուլթանը Միրլիվայի ատենն շնորհած է Զինուորական Քինիէ Յանձնաժողովոյ անդամներէն սպայակոյտի գընդապետ Հասան Բիզա պէյի։

—Զեռնհաս իշխանութիւնն որոշած է ետ առնուլ այն Իմպրեսարիներն որք տրուած են բոլոր արհեստաւորաց պետերուն։

—Ի Ռեդրսպուրգ հրատարակեալ Մոսկովսկիա Վէդոմոսթի լրագրոյն ի Թուրքիա մուտքն արգիլուեցաւ։

—Սկիւտարի թաղապետութեան բարապաններէն Համտի, որ Սպարապետի Դրան սէրկիները խարդախած եւ փախած էր, երէկ ի բացակայութեան դատուեցաւ Եղեռնագատ ատենին առջեւ և դատապարտուեցաւ տասը տարուան շղթայակալ աշխատութեան, քաղաքային իրաւունքներէ զրկուելու եւ ստացուածոց գրաւման։

—Հալէպի նոր կուսակալ Արիֆի փաշա երէկ իւր պաշտօնատեղին ուղեւորեցաւ։

—Երէկ ժամ 7ին Սիրքէճիի առջեւ մարդու մը դիակը գտնուեցաւ։ Ցետ քննութեան հաստատուեցաւ թէ Մէհմէտ անուն բեռնակիր մ'էր։

—Ի բացակայութեան Պ. Բրէմիոզիի, որ տիկին Քառօի հետ իւր ամուսնութիւնն յաջողցնելու համար Անգլիա ուղեւորեցաւ, հելլենական դեսպանատան առաջին թարգմանի պաշտօնը պիտի կատարէ Պ. Ալէքսանդր Նաումի։

ՀԱՄՊՈՒՐԿ—ՄԻԼԼԻԷՍ

ՀՐԴԵՀԻ ԴԻՄ ԱՊԱՀՈՎԱԳՐԱԿԱՆ ԸՆԿ.

ՖՐԱՆԲՖՕՐԹՈՒԱԶ

ԾՈՎԱՅԻՆ ԱՊԱՀՈՎԱԳՐԱԿԱՆ ԸՆԿ.

Յիշեալ ընկերութեանց դրասենեակներն յառաջիկայ Ապրիլ 15 սկսեալ (Ր.Ե.) ՊՈԼԻՍ, ՊԱՀԶԷ ԳԱԼԱՏԱ, ԱՆԱՆԻԱՍԻՍ ԽԱՆ, 12, 13, 14 թիւ սենեակները փոխադրուած են։

Ամէն ապահովագրական գործոց համար դիմել, ըստ առաջնոյն, առ Տեար ԳԱԼՈՆԻԿ ԱՍՏՈՒԱԾԱՏՈՒՐ, ընդհանուր գործակալ վերոյիշեալ ընկերութեանց։

15 4—5

ՀԵՅԻԱԴՐԱԼՈՒՐՔ

Կ. ՊՈԼՍՈՅ ԴՈՐԾԱԿԱԼՈՒԹԵՆԷՆ

ԱՅՍ ՕՐՈՒԱՆ

Զանղիպար, 31 մարտ

Գերմանական ընդհանուր հիւպատոսը, զինեալ հետեւակներով, պաշտօնապէս պիտի այցելէ Վիլմուի արաբ վեհապետին։

Զանղիպարի վեհապետին կողմէ հայտարար պաշտօնով Արաբաց մօտ զրկուած պատուիրակք վերադարձան։ Իրենց պաշտօնին մէջ չեն յաջողած։ (Հետեւապէս, այս ափրիկեան Արաբաց և Գերմանեաց միջեւ պատերազմը կը շարունակուի։)

Մատրիտ, 1 ապրիլ

Դատական նախարարն և նախարարապետն Երեսփ. Ժողովոյ մէջ պնդած լինելով թէ կառավարութիւնն իրաւունք ունի ամէն տպագիր պատժելու անխտիր, Տապան զօրավարին դէմ կառավարութեան խիստ ընթացքը քննադատելու ժամանակ Մերակոյտին մէջ առաջարկեալ բանաձեւն եւս առնուեցաւ։

Պերլին, 1 ապրիլ

Կէս-պաշտօնական Ամսագիրն Ռոյսսիշէ-Ինդէ-Ինդէ կ'իմանայ թէ Վիլհէլմ Բ. կայսեր քոյր Վիքթորիա իշխանուհին, (ծնեալ 1866ին), որուն համար ժամանակ մը խօսք կար Պաթենբերկեան իշխանին հետ ամուսնանալու, նշանուած է Սաքս-Ալթենպուրկի Ալպրեխթ իշխանին հետ (ծնեալ 1843ին), որուն առաջին կինն էր Բրունսիոյ Ֆրեդերիկ-Բարլ իշխանին դուստրը։

Փեթերսպուրկ, 1 ապրիլ

Մոսքուայի Համալսարանին պէս, Փեթերսպուրկի Համալսարանին եւս դասընթացքը դադրեցան։

Պերլին, 1 ապրիլ

Ճանձնախումբ մը կազմուեցաւ՝ յիշատակարան մը կառուցանելու համար ի պատիւ Պիզմարք իշխանին։

—Կայսրութեան արտաքին գործոց նախարարութիւնը պաշտօնական օրագիր մը պիտի հրատարակէ Գերմանիոյ գաղթականութեանց համար։

Ֆրիտրիխսրուհ, 1 ապրիլ

Համպուրկցի մէկ քանի հաղար վաճառականք երէկ իրիկուն ջահագնացութիւն մը կազմակերպեցին ի պատիւ Պիզմարք իշխանին։ Թափորը կէս ժամ տեւեց։ Իշխանը ջերմապէս շնորհակալութիւն յայտնեց կարգադիր մասնախումբին, որուն նախագահն յիշեցուց ինչ որ Պիզմարք իշխան ըրած է Գերմանիոյ պատուոյն և բարգաւաճման համար։ Իւր անունը, ըսաւ, յատնենապէս կցեալ պիտի մնայ Վիլհէլմ Բ. կայսեր անուան։

Իշխանն ի վեր հանեց իւր բարւոք դրացնութեան յարաբերութիւնները Համպուրկի հետ, ուր յաճախ պիտի այցելէ։ (Խանդավառ Կեցցէներ։)

Վիեննա, 1 ապրիլ

Կայսրը Լէյոլտեան պատուանշանին գիւանապետ անուանեց Թաաֆֆէ կոմսը։

Պատերազմական գործոց նախարարութեան պաշտօնաթերթը կը հրատարակէ հետեւեալ տեղեկութիւնները։ Ամէն ինչ կը յիշուի, որոշուած էր Թուրքիոյ մէջ գտնուող ընդհանուր եկեղեցականաց մէկ ընդարձակ վիճակագիրը պատրաստել և այս նպատակաւ Ամեն. Ս. Պատրիարք հայրը մայրաքաղաքիս քարոզչաց և գաւառաց առաջնորդներու ու վանահարց շրջաբերական մը ուղղած էր կցելով աբզեալ ցուցակներ որոց մէջ իւրաքանչիւր եկեղեցական պարտէր նշանակել իւր կենսագրութեան վերաբերեալ տեղեկութիւններ։

Արդ, եկեղեցականաց մէկ մասը տակաւին պատասխանած չ'ըլլալով Պատրիարքական սոյն շրջաբերականին, Ս. Պատրիարք Հայրը կրկին շրջաբերականաւ մը պիտի հրաւիրէ զանոնք փութով պատասխանելու։

Թօփգաբուի Թաղ. Խորհուրդը ժամանակէ մը ի վեր կազմակերպեալ վիճակի մէջ գտնուելով, Բաղ. Ժողովն իւր վերջին նստին մէջ եօթն անձերէ բաղկացեալ առժամեայ Թաղ. խորհուրդ մը կազմեց, որք են։

Գառնիկ	էֆ.	Ն. Փափազեան
Խաչիկ	»	Վարդանեան
Միքայէլ	»	Մանուկեան
Նիկողոս	»	Աստուածատուրեան
Սաղաթիել	»	Խանճեան
Սարգիս	»	Արշակեան
Տիգրան	»	Մարտիրոսեան

Որք համակիրպելով Ամեն. Ս. Պատրիարք Հօր յանձնարարութեան եւ յորդորանաց, յանձն առին եւ ձեռնարկեցին վարել իրենց պաշտօնը։

ԱԶԳԱՅԻՆ ՀԻՒԱՆԴԱՆՈՑ

Ցառաջիկայ Ս. Զատկի առթիւ միմեանց այցելութիւններէ զերծ մնալու համար, Ս. Փրկչի Ազգ. Հիւանդանոցի հաստատութեան մէկ մէկ մէկտա նուիրող Տեարք։

1. Միքայէլ	Յակոբեան
2. Տիգրան	Կիւմիւշկիրտան
3. Պարիկ	Կիւլպէնկեան
4. Մաթուս	Ունճեան
5. Արիկ	Ունճեան
6. Սահակ	Ղազարոսեան
7. Միհրան	Ցովակիմեան
8. Պողոս	Էքսէրճեան
9. Գրիգոր	Արապեան
10. Ալեքսան	Թորոսանճեան
11. Մասէհ	Մասէհեան

(Կէտ՝ Հոֆեաբոյ-Ռիեան)

բատարակէ կայսերական հրամանագիր մը, որ նոր պատուհաս մը կը հաստատէ այն զինուորականաց համար, որոց Կայսրն իր շնորհակալութիւնն յայտնել տուած է պատերազմի թէ խաղաղութեան ժամանակ մատուցուած ծառայութեանց համար։

ԴՐԱՄԱԿԱՆ

ՂԱԼԱԹԻՈՅ ՊՈՐՍԱ

Ղալաթիա, 21 մարտ

Օսմանեան Քոնսոլիտէ

Երէկ երեկոյ դոց. (Մեծաց. Ս. Սերգ.	20	4
Պօրսային գոցումէն վերջը »	20	3 1/2
Բերայի մէջ »	20	6 1/2
Առաւօտեան բացումը »	20	9
Կէս օրին »	20	10
ԻՍԹԻԽԱՐԱՀ ՏԱՒԵԼԻ		
Երէկ երեկոյ	54	10
Այս առաւօտ	54	16
Կէս օր	54	25
ԸՆԹԱՑՔ ԱՐԺԷԹԸՆՏ		
Փոխառութիւն A. Սերի	40	10
» B. »	24	27 1/2
» C. »	20	12
ԲԱԺՆԵՑՈՒՄՆԵՐ		
Սօսիէթէ ժէնէրալ..... Անգլ. Լ.	4	29
Ֆրէսիլ ժէնէրալ..... Օտ. »	8	32
Պանք տը Ֆրանս..... » »	7	15
Սօս. Շանմէ է վլյէօր..... » »	4	35
Թրամուէյ..... » »	479	
Բուսմէլի երկաթուղի..... Ֆր.	73	
Օղլիկասէն տը Բրիսլիթէ »	—	—
Բասմնիթուղի Լայսիսմի... Գ. Կ.	118	
ԸՆԹԱՑՔ ԴՐԱՄՈՑ		
Օսմանեան ասկի..... ղրշ. ...	100	
20 Ֆրանքնոց..... » ...	87	29
Անգլիական ասկի ..... » ...	110	3
Իմպերիալ ..... » ...	90	20
Ֆրէսիլց ..... » ...	51	12
Բուսլի թղթագրամ ..... » ...	8	35
» արծաթ ..... »	77	
Մէճ. արծաթ. (սարբ) ..... » ...	108	5
Վիշնոց ..... » ...	103	20
Հինգնոց ..... » ...	103	20
Մէթալիք ..... » ...	101	
Թուաֆիէթ ..... » .	10	20

ԵՒՐՈՊԱԿԱՆ ՊՈՐՍԱ

Բարիզ, 1 Ապրիլ, ժամ 3 վայր. 32 երեկոյ

Ֆրանսական Ռանթ 3 %	88	57 1/2
» » 4 1/2 %	106	60
Օսմանեան քոնսոլիտէ Սերի Դ.	18	25
» » երկաթուղի	71	62 1/2
» » Բէմիլի բաժնեթուղթք	240	
Պանք Օթօման	538	75
Գրէտի Լիոնէ	708	75
Իտալական Ռանթ 5 %	92	30
Հէլլէնական 5 %	459	75
Բրիսլիթէ թիւք	493	25
Եգիպտական միացեալ	479	75
Պանք տը Բարի	786	25
Օսմ. մնաց. արժէթուղթ	424	37 1/2
Սուէզի ջրանցք	2307	50
Սպանիական արտաքին	73	9/16
Զէք Լոնդրայի վրայ	25	21
Լոնտոն, 1 Ապրիլ, ժամ 6 վայր. — երեկոյ		
Անգլ. քոնսոլիտէ	97	9/16
Օտ. » Սերի Դ.	18	1/16
» » » Ա.	40	1/4
» » » Բ.	24	11/16
» » » Գ.	18	1/4
Փոխառութիւն 1877	103	
Պանք Օթօման	11	7/16
Եգիպտական միացեալ (Ունիֆիտէ)	94	7/8
» առանձ. (Բրիմիէժիէ)	105	1/8
Տայրա Մանիէ	84	1/4
Տօմնիթա (փոխառ. Բոչիլա)	104	1/4
Հէլլէնական 5 %	89	3/4
Մէնտրալ »	74	[illegible]
Ռուսական 1889	94	1/2
Փոխանակութիւն Բարիզի վրայ	25	21

ԲԱՐԻԶ ԲԹԻԹ ՊՈՒՐՍ

Բարիզ, 1 Ապրիլ, ժ. — վ. — երեկոյ

Ֆրանսական Ռանթ 3 %	88	62 1/2
Օսմանեան քոնսոլիտէ Դ.	18	32 1/2
Օսմանեան երկաթուղի	72	25
Եգիպտական մնացեալ	479	68
Վիէննա, 1 Ապրիլ, ժամ — վայր. —		
Օսմանեան երկաթուղի	84	10
» Բէմիլի բաժնեթուղթք	108	50
Փոխանակութիւն Լոնտոնի վրայ	119	90
Պերլին, 1 Ապրիլ, ժամ — վայր. —		
Փոխանակութիւն Լոնտոնի վրայ	20	35
Բուսլի թղթագրամ	221	
Օսմանեան երկաթուղի	78	
Օսմանեան քոնսոլիտէ Սերի Դ.	18	10

ԳԱՒԱՌԱԿԱՆ ՍՈՒՐՀԱՆԴԱԿ

ՔԱՐԲԵՐԴ, 1 մարտ

Վերջապէս բողոքական՝ այն անձը, որ ասկէ առաջ քահանայ՝ քստմնելի յանցանքով մը յանցեալ ամն՝ եգնիկ եպիսկոպոսէ կարգալոյծ, լոկ աշխարհական, ներման արժանանալու համար կը դիմէր մերթ սրբազանին, Պատրիարքարանի եւ մինչեւ Վեհ. Կաթողիկոսին, հուսկ ապա նկատելով թէ՝ իւր մեղապարտութիւնն յոյժ ծանր ու այնպէս արդէն կը կշռեն հայ եկեղեցւոյն պաշտօնական գլուխք, ինք կը լինի ի վերջին պահու իւր կապանքն արձակող ձեռնհաս իշխանն ու զօրութիւնը։ Այդ հռչակաւոր անձը՝ երեմիա, կը կարծենք ծանօթ լինի բազմաց Ներսէս Պատրիարքի իշխանութեան օրէն մինչեւ այս աւուր թուականը։

Թերեւս գտնէր օր մը ակնկալած ներումը գութի և զգացմանց թելադրմամբ, որ մեր գլուխ եկեղեցականաց շատին սքանչելի առաւելութիւնն ու առաքինութիւնը գիտենք, սակայն նա այլապէս վարուեցաւ, կրօնական իշխանութեանց ընդդէմ ըմբոստութեան, շատ անգամ արգիլեալ գլխարկը գլխին՝ հանդիպած տեղը քահանայագործութիւն նոյն իսկ կատարելով հանդերձ այն հանդիպած տեղը, ժողովուրդի պառակտման մէջ թերհաւատներ կարգադրելու ընթացք մ'ալ ունեցաւ ցաւալի հետեւանքներով, որոյ վերջին արարը կը զարհնի՝ Զարանճաղի խեղճ ազգայիններու սրտին վրայ կատարել։

Գանի մը շաբաթ առաջ այս մարդը քահանայի դէմքով ու հանդերձութեամբ քարոզ կը խօսի եւ կը շարունակէ Բերրիի եկեղեցւոյն մէջ, ռամիկ ճաչակներու պահանջած հաւերով բազմութիւն մը կը յաջողի իր վրայ խօսեցնել, սիրահար ամէնքը նմանն անստգիւտ սրբութեանը ու հմտալից գլխուն։ Հոգեւոր բաներ կը լինեն քարոզածները, քիչ մ'ալ ազգային իշխանութեանց կողմանէ իրեն համար գործուած զրկումներ։

Տեղւոյն Առաջ. Տեղապահը կ'իմանայ եղածն ու համոզման կը յորդորէ ժողովուրդը թէ՝ կարծեցեալ քահանան ու քարոզիչը դատապարտեալ մէկն ըլլալով՝ ինք չկրնար նորա ապօրէն վարմանց տեղի տալ։

Խրատ ընդունող չլինիր, Երեմիա եկեղեցիէն դուրս ձգուած՝ կ'առաջնորդէ ունկնդրաց բնակարաններէ հեռու՝ տափաստանի մը վրայ, ուր չկայ եկեղեցի եւ կրնայ ազատ ու անիշխան ուղածը քարոզել։

Տեղւոյն կառավարութեան լուր կը տրուի, հնար կ'ըլլայ այս միջոցով քարոզիչ Քարբերդ զրկել, այս տեղ կը մնայ բանտարկուած քանի մը օր։

Բերրիցիք այս պատահականութեանց չկրնալով հանդուրժել, կ'սպառնան ամբողջութեամբ բողոքականութեան գիմել Երեմիան մանաւանդ այն խօսքերէն քաջալերուած թէ՝ ինքն 5 6 տարի առաջ արդէն բողոքական կրօնն ընդունած լինելով՝ կը ծածկէր մինչեւ հիմայ։

Բողոքական ազգապետարանի միջամտութեամբ կ'ազատի բանտէն, որոյ ի շարունակութիւն անմիջապէս Բերրի կարշանակութիւն անմիջապէս Բերրի կարշանակութիւն ի Միսիոնարաց Մր. Պարնըմ եւ Պատ. Կիրակոս քաղաքի երէցը։

Կը լսենք թէ՝ բաւական ստուար խումբ մը (100 տուն ըստ ոմանց) Երեմիա իրենց քարոզիչ ունենալու համար հրաւանգ եւ ապահովութիւն պիտի ընդունին այս իրապէս գործունեայ պատուիրակներէ, որոց հետ արդէն գնաց միանալ երկու օր առաջ, Բերրիցիներու ուղածն ու ընտրածը։

—Ս. Ստեփաննոսի քահանան Տ. Վահրամ, կաթոլիկութիւն ընդունեց երկու շաբաթ առաջ. երկու տարի չի կար այս քահանայի ձեռնադրուիլը նոյն եկեղեցւոյն վրայ, ժողովուրդին հետ անհամաձայն ապրելով մինչեւ վերջը, փոխեց վիճակը բոլոր պաղարիւնութեամբ. հոս քահանայի շահասիրութիւնը, ժողովուրդին տգիտութիւնը չեն ապրիր իրարու հետ, ամա՞թ։

Կեդր. Վարժարանի դասախօսներէն Պ. Դանիէլ Վարդանեան, քահանայ ձեռնադրուեցաւ Թաղին եկեղեցւոյն՝ Ս. Յակոբի վրայ։ Բարի, հմուտ եւ բաւական ուսեալ երիտասարդ մը։ Ի՞նչպէս հաւատալ թէ սա եւս դասալիքներու հետեւող ըլլայ օր մը։ Ժողովուրդը լաւ ընտրութիւն կատարեց յանձին այս երիտասարդ քահանայի Տ. Գարեգինի, փափուկ պարագայ մը, ուսկէ ասկէ ծնունդ կ'առնեն քահանան բողոքական, տէրտէրը կաթոլիկ ու այլ այսպիսի տխուր պատահականութիւններ։

—Գարունն սկսած է, ձիւներն հալեցան, տանկ թէ ինքիլէնցա, երկար չպարեցաւ։

ՎԱՆՈՐԱՅՔ

ՎԱՆ, 4 մարտ

Կեդր. Վանորէից խորհրդոյ մը ընտրութիւնը ի Կ. Պոլիս, դոհութիւն կը պատճառէ անչուշտ ամէն անոնց՝ որք քիչ շատ ծանօթ են վանորէից ներկայ տխուր վիճակին և մանաւանդ Վանեցւոց, զի Վասպուրական Թուրքիոյ մէջ ամենէն բաղմահայ և առաւելագոյն թուով վանքեր ունեցող կեդրոնն է։

Հայ Մատենագրութիւնն ուսումնասիրող ազգային թէ օտար բանասէրք քայ դիտեն թէ Հայոց վանքերը ամբողջ Մէջին դարուն ի՛նչ թանկագին ծառայութիւններ մատուցին հայ լեզուին, Եկեղեցւոյ և նոյն իսկ քաղաքակրթութեան. ուստի ո՞րչափ ցաւալի է տեսնել որ այդ վանքերէն մեծամասը չըկան այսօր և կեցածներն ալ անցելոյն համապատասխանող ներկայ մը չունին։

Վասպուրականի 900 վանքերէն այսօր հազիւ 25-30 հատ կը գտնենք, որոնցմէ շատեր երբեմն դպրեվանքը լինելով՝ իրենց թեմին համար ամենայն ինչ էին. իսկ այժմ ամենէն հռչակաւորներն անգամ (Աղթամար, Լիմ, Կտուց և Լն.) չունին ո՛չ ձեռնհաս կամ բարեխիղճ Վանահայրեր և ո՛չ արժանաւոր Միաբանութիւն։ Աչակերտի գալով՝ այո՛, երբեմն աստի և անտի քանի մը տղայ կը ժողվին, առաւելապէս ի ցոյց ուխտաւորաց, կամ պըտղի եղանակին և կամ որպէս զի ի հարկին փաստաբանեն թէ վարժարան ունին։ Բայց այդ խեղճ մանուկներ ո՛չ կարող ուսուցիչ կ'ունենան (պատուարժան Միաբանութիւնները կրթութեան մասին յոյժ խնայող լինելու պատճառաւ) և ո՛չ ալ քանի մը տարի, կամ դէթ քանի մը ամիս չարունակութիւն, որպէս զի քիչ շատ բան հասկցող մարդ դուրս գալով՝ օր մը վանականաց դէլխուն ցեց չը դառնայ։ Վասպուրականի ո՞ր վանք վերջին 20–25 տարուան միջոցին հասուցած է վանահայր, քարոզիչ վարդապետ, քահանայ և ուսուցիչ լինելու արժանի աչակերտներ. մինչդեռ իւրաքանչիւրն հաւատարիմ և իմաստուն մատակարարութեան մը ներքեւ կարող են 10էն 60 աշակերտ պահել ձեռնհաս ուսուցիչներով։ Այս կարգի մէջ Վարագայ վանք երբեմն մխիթարական բացառութիւն մը և օրինակելի հանգամանք մը կ'ընծայեր. բայց դժբաղդապէս այդ ալ իւր Ամեն. Վանահօր բացակայութենէն ի վեր զանազան պատճառներով առաջնոց բաղդին վիճակուած է և մատնադարանը խպառ անինամ թողուած։ Իսկ մընացեալ բոլոր մեծ և փոքր վանքերն անթերի և կամ առաւել ողբալի կերպով կը պատկերացնեն այն վիճակը՝ զոր կը նկարագրէր Աբէ-Եէյի Արճէյի թղթակիցը 1820րդ թիւ թերթին մէջ։ Մեծոգայ վանքէն ի՞նչ տարբերութիւն ունին Աքանչելագործայ, Նարեկայ, Բարթուղիմէոսի, Հոգեաց, Տեր Յուսման որդւոյ ևն վանքեր, և իւրաքանչիւրն իւր Վանահայրը միայն պարարելու և տօնի օրեր ալ ուխտաւորաց համար լերը անբարոյացուցիչ զբօսավայրեր ծառայելով՝ արդեօք պատիւ և օգո՞ւտ թէ վնաս և անպատուութիւն կը բերեն իրենց դոյութեամբ. մինչդեռ խեղճ և տգէտ գիւղացին վանքերն այս անմխիթարական վիճակի մէջ տեսած ժամանակն իսկ չը խնայեր պղտի, հոգեբաժին, զիւսպարայ և ուրիշ նուէրներ, բարեպաշտ նախնիքներէ մնացեալ այս փոքրաթիւ սրբազան աւանդներ անվթար պահպանելու ջերմեռանդութեամբ։

Ազգ. Կեդր. Վարչութիւնը՝ որ այնքան հոգ կընէ Կ. Պոլսոյ թեմին համար ընծայացուներ պատրաստելու, եթէ կարող լինէր ի մտոյ տեսնել և կշռել դաւառաց կրօնական և կրթական ողբալի կացութիւնը, ի՞նչ պիտի ընէր արդեօք։ Վասպուրականի ո՞ր վանք դրագէտ և բանիրուն վանահայր մը և կամ միաբան մ'ունի. ո՞ր գիւղ Աւետարան անսխալ կարդացող քահանայ և ամենատարրական վարժարան ունի և ո՞ր վանք կամ միաբանութիւն ուղած է գոնէ երկրորդական կարգութիւն մը տալ թեմին կրօնական, կրթական և նիւթական պիտոյից՝ որք անշուշտ քան զնիւթականն գերազանց նշանակութիւն մը պիտի ունենային յաչս լուրջ եւ բարեխիղճ վանականաց։ Բազմիցս մեղադրուած են գաւառիս մէջ գտնուող եպիսկոպոսներ, զի անարժան անձանց քահանայական և վարդապետական ձեռնադրութիւն տուած են և կուտան. բայց եթէ իրաց արդի վիճակը չարունակուի, մի փոքր յետոյ Ադղամար, երկու Անապատներ և Վարագ ալ Միաբանութիւն ունենալէ պիտի դադրին, ինչպէս արդէն չունին միւսներ, և յանժամ ո՞ր պիտի յանգի թեմարէից վիճակը և այսքան վանքերու չարժական եւ անշարժ կայքերը որոց օգտին պիտի ծառայեն։ Դիւղեր կան որք զանազան վանքերու (ինչպէս Աննա վանք և.ն.) անուններ կը կրեն. սնտարակոյս Վանքեր երբ չունենան Միաբանութիւն, պիտի յանձնուին վարդապետի մը, որ չատ անգամ իւր աղդականներ և պարագայք կը շահեցնէ կամ կը բնակեցուցնէ վանքին մէջ, թահանայի մը՝ որ իւր տունը կը դարձունէ զայն, կամ նոյն իսկ աչխարհականի մը, որ տակաւ իւր անձին կը սեփականէ Վանքին ստացուածքը և ահա ժամանակ մը յետոյ այդ վանք վանք լինելէ կը դադրի. ասոր՝ օրինակներ չատ են արդէն և չատերալ նոյն բաղդին վիճակուելու վտանգին մէջ են։ Զը մոռնանք նաեւ որ կան վանքեր ալ որոց հասոյթը տարեկան այսքան հազարի կը ծախսուի աչխարհականներու, կամ նոյն իսկ օտարներու, ինչպէս կ'ընէ Եմեն. Տ. Խաչատուր Կաթուղիկոս, Փիլիկի Ս. Դէորգայ բաղմարդեան Վանքին հասոյթները։ Զը մոռնանք դարձեալ այն բազմաթիւ աւերակ կամ կիսակործան Վանքեր (ինչպէս Ապարանից Ս. Խաչ եւն.) որք իրենց կալուածներովն հանդերձ գերաւուած են զանազան անձերէ։

Գ. Գ.

ԱՅԼ ԵՒ ԱՅԼՔ

ԱԿԱՄԱՑ ԲԱՆԱՍՏԵՂԾ ՄԸ.

Հայ խմբագիր մը, ի Ղալաթիա, որ լաւ գրելու համար լաւ մելան կը փնտրէ միշտ և այնչափ չատ կը գրէ որ մելանին ամենէն ածան տեսակը կը փնտրէ, վերջերս կը դիմէ հայ թղթավաճառոցի մը ի Ղալաթիա և կը գնէ նորահնար փոշի-մելանէն, որուն մէկ տուփը մէկ լիտր ջուրի մէջ լուծուելով՝ կուտայ նոյնչափ պատուական մելան, գէթ ըստ ծանուցման։ Խմբագիրն, ի զգուշութիւն, նախ կէս լիտր ջուրի մէջ կը պարսպէ ամբողջ տուփն, և յետոյ, երբ ճերմակ թղթին վրայ գրել կը փորձէ, թուղթը կը մնայ իր առջի սպիտակ վիճակին մէջ։ Այս յուսախաբութիւն այնքան կը ցնցէ զինքն, որ իր սրտին խորը թաքուն թելեր կը գտնէ՝ հետեւեալ բանաստեղծութիւնն յօրինելու համար, զոր կը զրկէ թղթավաճառին.

Ոչ սև է և ոչ կապոյտ,
Գրչին անհուն տայ պըտոյտ,
Ոչ մելան է և ոչ ջուր,
Գրելէ փորձես ո՛հ ի զուր։

ՀԱՄԲՈՑՐՆԵՐՈՒ ՎԻՃԱԿԱԳԻՐ ՄԸ.

Ցունաստանի Գահաժառանգ իշխանին և Բրուսիոյ Սոֆի իշխանուհւոյն ամուսնութեան առթիւ, գիտէ՞ք թէ նորատի խօսեցեալը ո՛րչափ համրոյր տուած է։ Հարիւր յիսուն, ոչ աւելի, ոչ պակաս։

Աւելորդ է ըսել թէ պալատական կանոններուն պատուիրած ողջագուրմանց վրայ կը խօսինք։ Ատոնց միայն հաշիւը կարելի եղած է ընել։

Ահաւասիկ հաշիւը։

Իշխանուհին համբուրած է երեք անգամ Եորգիոս թագաւորը, և նոյնչափ անգամ Օլգա թագուհին, Ֆրեսերիք կայսրուհին, Վիլհելմ կայսրը եւ նորա կինը, Տանիմարգայի թագաւորն եւ թագուհին, ընդ ամենը տասն եւ հինգ համբոյր։ Մէկ անգամ համբուրած է իր ամուսնութեան ներկայ գտնուող իշխաններն եւ իշխանուհիներն, եւ վեց վիհապետական ընտանեաց 135 շառաւիղները կային անդ։

ԿԱԹԻ ՃԱՄԲԱՑ.

Դիտէք թէ Ամերիկացիներն ի՛նչ հընարած են։ Նիւ-Եորքի լրագիրք ուրջութեամբ կը ծանուցանեն թէ ընկերութիւն մը կազմուած է, որուն նպատակն է խորովակներ հատատել, որպէս զի կարելի ըլլայ կաթ մատակարարել քաղաքին տանց ամէն վարձակալներուն։ Մարդ կաթն իր տան մէջ պիտի ատանայ, ինչպէս արդէն կ'ընդունի ջուրը, կաղն և ելեկտրականութիւնը։ Ապաքէն, շատ հաճելի պիտի ըլլայ վարձու տուներուն ազդերուն վրայ կարդալ.

«Ջուր, կազ և կաթ՝ ամէն յարկերն ալ։»

Եթէ այս գիւտն յաջողի, շատ մտեցած կ'ըլլանք այն պատուական Ֆենելոնին հնարած Հեծեծոյց կղզոյն, ուր ծառերը պաքսիմատէ էին, տուները շոքոլայէ, և ուր գետերն ամէնէն հաճեղ գինիները կուտային։ Բայց ինչո՞ւ կանգ առնուլ այս գեղեցիկ ճանրուն մէջ։ Ինչո՞ւ համար խորովակներով ապսէնթ չտան անոնց որք ախորժարար ըմպելիները կը սիրեն, ոգելից ըմպելիներ՝ ընթրիքէն յետոյ, կամ կաթով խառնէ առաւօտուն։ Ատոր համար պիտի բաւէ զանազան կոճակներու վրայ կոխել, ընդունելու համար ուզած ըմպելիդ։ Ամերիկացիները դեռ հոգ հասած չեն. սակայն, կաթ պիտի մատակարարեն, որ արդէն բան մընէ, առանց վախնալու որ սուորերկրեայ այդ երկար ուղեւորութիւնը, ջրի խորովակներուն այնչափ մօտ, ծորակին բերանը չբերէ սովորականէն աւելի մկրտեալ կաթ մը։

ԲՈՒԾ
Rákoczy
ԵՍՆՈՍ
Իբրը ապահով առողջարար
ԼՈՒՍՆՈՂԱԿԱՆ միջոց, յանձնարարեալ նշանաւոր բժշկներու կողմէ որովայնի հիւանդութեանց, աբեան կարծրացման (engorgement) և ապիներթեան, լեզուի երեկամանց և խուլային հիւանդութեանց համար, նաեւ ջերմի, յօդացաւութեան, մրթի բորբոքման, պնդութեան ևն.
Կը ծախսի ամեն դեղաբաններու և դեղավաճառաց քով։ 35 1—12
Հայցէ՝ ԵՂԲԱՐՔ ԼՕԶԸ Ի ՊՈՒԴԱՊԵՍԻ

ՐԻՒՆԱՐԴ ՇՈԴԵՆԱՒԱՅԻՆ ԸՆԿ.
CUNARD
Կրնինպատ շոգենաւը, նաւապետ Ռինկ Օսէսայէն աստ վերադարձաւ և ընդհուպ Լիվրբուլ պիտի ուղեւորի ուղղակի։

ԻԼԱՆ

Տախիլիյէ Նեզարէթի ճէրիլէսի մուհասէպէ գալէմինին իւչ եիւզ պէշ սենէսի շէհրի շուպաթ սուրէթի զայ օլմուշ վէ քէյֆիյէթը զայրը մահալինէ շէհր վերիլմիշ օլտուղունան, մէզքիւր սուրէթին հիւքմի գալմասրը իլան օլունուր։ 360

ԻԼԱՆ

Թավուզ Բազարընտա Եաղլըգճը խանը տէրունինէ, զէրինէ պիր պալ քահվէ վէ պիթ օտա սաթլըգ օլուպ թալիպ օլանրըն Աքսարայտա Թրամվայ ճատտասինտէ Մահէսէ Սօգաղընտա, Բօսֆորանէնին գարշուսընտա քէպիր, Սալըգ Հասրբը Պաշընըն գօնաղընա միւրաճաաթ իմամէրի իլան օլունուր։ 356 1—3

ԻԼԱՆ

ՕՐՄԱՆ ՎԷՄԷԼԱՏԻՆ ԻՏԱՐԷՅԻ ՈՒՄՈՒՄԻՅԷՍԻ

Այտրն վիլայէթի տախիլինէ Մէէնթէչա սանճաղընտա կէօյճէկիզ գաղաբընտա Քէօրիք վէ Թահճանը վէ Կէրնէ գարեէլէրինտէ պիթթէկհարրի գահիրէ իխրաճ օլունուպ խարիթասը միւճիպինճէ հուտուտլէրի չիմալէն Պօսագը Թէրէսի նօգթասընտան պէտ իլէ Տալաման Զայը իլէ Գրլճան Զայընրն պիրլէշտիկի նօգթա պէյնինէ վագը խաթթը միւսթագիմ վէ զարպէն Մէզքիւր նօգթատան պէտ իլէ Տալաման Զայընը թաագիպ իտէրէք Քէօրիք Զայը իլէ պիրլէշտիկի նօգթա պէյնինէ վագը խաթթը միւնհանի վէ ճէնուպէն մէզքիւր նօգթատան պէտ իլէ Քէօրիք Զայընրն եօգարուսընա տօղրու թաագիպ իտէրէք Գուրթուճրգ Զայը իլէ պիրլէշտիկի նօգթա պէյնինէ վագը խաթթը միւնհանի վէ ճէնուպէն մէզքիւր նօգթատան պէտ իլէ Գուրթուճրգ Զայընը թաագիպ իտէրէք Բամպուճագ տէրէսինին պիրլէշտիկի նօգթա պէյնինէ վագը խաթթը միւնհանի վէ իչպու նօգթատան պէտ իլէ Զամլըգ Տիւզ պաշը թէրէսի իլէ Պին Քէշիք թէրէսի նօգթասընտան պիլմիրուր մէպպէէ հուտուտ օլան Պօսագը թէրէսի նօգթասընա վասլը օլունան խաթթը միւնքէսիր իլէ մահտուտ օլուպ 1513 ճէրիպպէն իպարէթ պուլունան արազի տէրունինէ իմալ օլունաճագ օլան ճընը ալէա վէ եումուշաղ վէ գօլայլըգլա գըրըլուր վէ մանկանէզ էսէրինի մուհաֆէզի պիր գըթա գրօմ մատէնինին 60 ալնէ միւտատիլէ Քէյֆինէզ խանէսանընտան սատատիյու Ալի Բիգա փաշա էօհտէսինէ իհսալէսի մուգարրէր իտուկինտէն մատնը մէզքիւր հագգընտա պիր կէօնէ իթիրազը օլանլարը մէատին նիգամատէսինին ելրմի ռագուզ վէ օթուզընճը մատէլերի միւճիպինճէ թարիխը իլանտէն իթիպարէն իքի մահ միւտուէթ զարքընտա Տէբրաատէթէ Մալիյէ Խազինէի ճէլիլէսի տաբաքերի լեվազիմաթ տաիրէսինէ կէլմէլերի իլան օլունուր։

20 մարտ 1890. 387
Նօ. 26 1—3

ԻԼԱՆ

ՊԱՊՐ ՍԷՐԱՍԿԷՐԻ

Ֆէս վէ Իզմիտ ֆապրիգաի հիւմանունլար իչին միւպայաա օլունաճագ չիվիտ վէ սաիրէ պօյա էճզասընրն միւնագասալարը իճրա օլունաճաղընտան թալիպ օլանլարըն մագամը Սէրասքէրի լեվազիմաթ տաիրէսինէ կէլմէլերի իլան օլունուր։

20 մարտ 1890 388
Նօ. 27 1—3

ԻԼԱՆ

ՊԱՊՐ ՍԷՐԱՍԿԷՐԻ

Սիյահ հաղը քէօսէլէ գըրբընթըսը, գըրեէի ճէտիտ իւչ պին իւչ եիւզ ալմըշ տէօրթ.

Հատտէքիարի քէօսէլէ գըրբընթըսը, գըրեէի ճէտիտ պին պէշ եիւզ օն ալթը.

Սապօնը քէօսէլէ գըրբընթըսը, գըրեէի ճէտիտ տէօրթ եիւզ եէթմիշ.

Գըրմըզը թէլէթին, գըրեէի ճէտիտ իքի եիւզ ալթմըշ իւչ.

Սախթիյան գըրբընթըսը, գըրեէի ճէտիտ իքի պին եէտի եիւզ օն սէքիզ.

Մէչին գըրբընթըսը, գըրեէի ճէտիտ սէքիզ եիւզ գըրդ սէքիզ.

Վաքէթա գըրբընթըսը, գըրեէի ճէտիտ իքի եիւզ եէթմիշ սէքիզ.

Նիզամիյէ սարաճխանէ անպարընտա մէվճուտ մուրագամ էլ մդատար եէտի գալէմ գըրբընթընրն էսմանը նըսգը սուրէթի վէ նըսգը տիկէրի նագտէն ալընմագ իւզրէ պիր պիրի իւզէրինէ պէէրը գըեէի ճէտիտի օթուզ իւչ փարայա թալիպի էօհտէսինտէ օլուպ իւչ կիւն խիթամընտա գարարը գաթիսի վիրիլէճէկինտէն իչթիրայա թալիպ օլանլարը մագամը Սէրասքէրի լեվազիմաթ տաիրէսինէ կէլմէլերի իլան օլունուր։

20 մարտ 1890 389
Նօ. 28 1—3

ՎԻՃԱԿԱՀԱՆՈՒԹԻՒՆ ԱՐԵՒԵԼԵԱՆ ԵՐԿԱԹՈՒՂԵԱՑ

Բոսֆորի երկաթուղւոյ բաժնետէրերուն 12րդ վճռական ընդհանուր ժողովները

Թ.	Փր.	Թ.	Փր.	Թ.	Փր.	Թ.	Փր.
1.161 945	600 000	494.673	3.000	293.360	1.000	1.181.650	1.000
921 971	60 000	670.662	»	346.976	»	1.183.550	»
598 207	20 000	753.701	»	505.553	»	1.281.020	»
921 974	»	813.176	»	670.661	»	1.295.772	»
47.322	6.000	1.259 710	»	670 665	»	1.295.882	»
813 087	»	1.323.316	»	723.491	»	1.323.320	»
1.533 599	»	1.636.880	»	735.509	»	1.334.380	»
1.546 429	»	1.654.502	»	808 076	»	1.740.107	»
1.697 979	»	1.654.504	»	830.422	»	1.740.108	»
1.697 980	»	103 598	1.000	901.478	»	1.921.011	»
229 440	3.000	109.174	»	1.014 295	»	1.923.385	»
346 978	»	161.948	»	1.024.015	»		
453.410	»	279.707	»	1.181.647	»		

400 ֆրանք շահող թիւեր

11 356	188.022	480.315	688.823	826.641	1 161.944	1.281.572	1.487.079	1.740.110
7	3	483 076	4	2	1.181.646	3	80	1.804.726
8	4	7	5	3	8	4	1.496.481	7
9	5	8	717.981	4	9	5	2	8
60	198.096	9	2	5	1.182.811	1.295.771	3	9
28.136	7	80	3	830.421	2	3	4	30
7	8	494.671	4	3	3	4	5	1.810.441
8	9	2	5	4	4	5	1.532.546	2
9	100	4	723.492	5	5	1.295.881	7	3
40	229.436	5	3	855.811	1.183.546	3	8	4
45.346	7	500.876	4	2	7	4	9	5
7	8	7	5	3	8	5	50	1.823.671
8	9	8	735.506	4	9	1.296.911	1.533.596	2
9	279.706	9	7	5	1.185.191	2	7	3
50	8	80	8	858.361	2	3	8	4
47.321	9	501.781	10	2	3	4	600	5
3	10	2	740.361	3	4	5	1.543.571	1.855.111
4	293.356	3	2	4	5	1.310.436	2	2
5	7	4	3	5	1.192.461	7	3	3
81.176	8	5	4	901.476	2	8	4	4
7	9	505.551	5	7	3	9	5	5
8	307.716	2	746.456	9	4	40	1.546.426	1.858.731
9	7	4	7	80	5	1.322.346	7	2
80	8	5	8	910.501	1.202 261	7	8	3
99.731	9	597.131	9	2	2	8	30	4
2	20	2	60	3	3	9	1.575.701	5
3	316.251	3	750.796	4	4	50	2	1.869.431
4	2	4	7	5	5	1.323.317	3	2
5	3	5	8	921 972	1.220 326	8	4	3
103.595	4	598 206	9	3	7	9	5	4
7	5	8	800	5	8	1.329.796	1.578.091	5
9	318 201	9	758 702	972.341	9	7	2	1.872.481
600	2	10	3	2	30	8	3	2
109.171	3	628.571	4	3	1.228.196	9	4	3
2	4	2	5	4	7	800	5	4
3	5	3	771.931	5	8	1.334.376	1.636.876	5
5	337.166	4	2	975.076	9	7	7	1.901.771
112.711	7	5	3	7	200	8	8	2
2	8	638 211	4	8	1 236 726	9

PHŒNIX FIRE OFFICE

ԱՌԱՋՆԱԿԱՐԳ ԱՆԳԼԻԱԿԱՆ ԸՆԿԵՐՈՒԹԻՒՆ ԱՊԱՀՈՎԱԳՐՈՒԹԵԱՆ ԸՆԴԴԷՄ ՀՐԴԵՀԻ

ՏԱՐԵԿԱՆ ՀԱՍՈՅԹ ԱՆԳԼ. ՈՍԿԻ 1,000,000 — **"ՓԻՆԻՔՍ"** — Հիմնեալ ի Լընտըն յամին 1782

ՓԻՆԻՔՍ, հիմնեալ առաւել քան մի դար յառաջ, սոսկ հրդեհի ապահովագրութեան ընկերութիւն մ'է՝ որոյ բաժնետէրերը Անգղիոյ ամենահարուստ և հանրածանօթ դրամատէրեր են՝ ունենալով անսահման պատասխանատուութիւն։

ՓԻՆԻՔՍ ընկերութեան աշխարհահռչակ առատաձեռնութեան մի գլխաւոր ապացոյցն է 16,000,000 Անգլ. ոսկւոյ գումարն զոր ցարդ վճարած է հրդեհի ենթասուց համար։ 6

ՓԻՆԻՔՍ ընկերութիւնն կ'ապահովագրէ ընդդէմ հրդեհի և կայծակի՝ կալուածք, կարասիք և ապրանք՝ յոյժ նպաստաւոր պայմանօք և միջնորդութեամբ ստորագրելոցս, որք ունիմք լիազօր իշխանութիւն կարգադրելու անմիջապէս մեր ապահովագրելոց կրած ենթասներն։

Հ. ՍՈՒԱՆ և ԸՆԿ. միակ գործակալք ի Պոլիս և ի Շրջակայս
Թիւ 12, Սանտալճը խան, Ղալաթիա, Աւստրիական թղթատան վերեւ։

HAMBURG MUNICH UNITED

ՀԱՄՊՈՒՐԳ ԵՒ ՄԻԻԻՆԻԽ

ՄԻԱՑԵԱԼ

ԱՊԱՀՈՎԱԳՐԱԿԱՆ ԸՆԿԵՐՈՒԹԻՒՆՔ ԸՆԴԴԷՄ ՀՐԴԵՀԻ

Դրամագլուխ ֆռանք 8,000,000
Պահեստի դրամ ցվերջ յունիս 1889 » 5,604,722
Տարեկան հասոյթ » » » » 12,773,779

ԸՆԿԵՐՈՒԹԻՒՆՔՍ ՓՈԽԱԴԱՐՁ ԵՐԱՇԽԱՒՈՐՈՒԹԵԱՄԲ կ'ապահովագրեն մթերանոցներ և բնակութիւններ և սոցա մէջ գտնուած վաճառքներ և կարասիներ խիստ չափաւոր սակագնօք։

Լիազօր ներկայացուցիչ Կ. Պոլսոյ

ՖՈՒԱՆՔՖՕՐԹՈՒԱԶ

ԾՈՎԱՑԻՆ ԱՊԱՀՈՎԱԳՐԱԿԱՆ ԸՆԿԵՐՈՒԹԻՒՆ

Դրամագլուխ ֆռանք 6,250,000 — Պահեստի դրամ ֆռանք 1,270,300

Ընկերութիւնս կ'ապահովագրէ շրջենաւուց և առագաստանաւուց վրայ բեռցուած վաճառքներ, ինչպէս նաև թղթատարական և փոխադրական ընկերութեանց յանձնուած թանկագին նիւթեր և գրամ պարունակող ծրարներ խիստ նպաստաւոր պայմանօք և սակագնօք։ Սոյն նիւթերու վրայ մեծաքանակ գումարներ դարեցնալ ապահովագրելու համար Ընկերութիւնս միացած է եւրոպեան 13 լուրջ ապահովագրական հաստատութեանց հետ որոց դրամագլուխն ու պահեստի դրամն է Աւելի քան 100,000,000 ֆռանք

Լիազօր ներկայացուցիչ համայն Թուրքիոյ

ԳԱՌՆԻԿ ԱՍՏՈՒԱԾԱՏՈՒՐ, Պոլիս, Պահչէ—Գաքու, Անանիատիս խան. 11

ԾԱՆՕԹ—Ցեառք Ներսէսեան Հայր և Որդի, Ընկերութեանցս Պօլսոյ դրամատեարքը, լիակատար ՎԱՐԿ ու ՀՐԱՀԱՆԳ ընդունած են վճարելու անմիջապէս այն ամէն ենթասս, որոյ հաշիւը հաստատուած է և վաւերացեալ Ընդհ. Գործակալութենէն։

ԻԼԱՆ

ՊԱՂԸ ՍԼԷՄԱԲԷՅԻ

Նէֆիզ Շգօթրա իլէ մէվգրընտաքի թաղուրլար իլէ ատաքիրի պահրիեէնին մէրքէզլէրի օյան Թուզիա Տիլչէն մէֆգըլարընտա թէպիր իտիլմէք վէ ըէսմը կէսմիրլիկ իլէ մէսարիֆ սարէբէի մուհասիտտինէ այիտ օլմագ վէ պէր մահ զարֆընտա վիրբէճէկի երզագըն էսմանը իբինճի այ նիհայէթինէ տէկին Սէլանիք էմիալլընտան թէէմին օլընմագ վէ մուսեէնթիր մէղքիւրէ թոփլըճա իհալէ իտիլմէք չէրաեիթէ քիւշլին քիւսսը սէքսէն սէքիզ, էրզ եէթմիշ սէօրթ, սատէ իւչ եիւզ տօգսան պէշ, թուզ եիրմի տէօրթ, սօղան օն պէշ, ըսիարմանչէթ իւչեիւզ եէթմիշ, սատսոն եիւզ էլլի սէքիզ, զէյթ եիւզ եէթմիշ սէքիզ, կաղ ալթմըշ սէօրթ, չէքբէր եիւզ եիրմի պէշ, սիրքէ օթուզ պիր, ֆասուլեա գըրդ սէքիզ, իւզիւմ եիւզ օն տօգուզ, զէյթուն եիւզ օթուզ պէշ, հաթապ իւչ, քէօմիւր օն էքի, չաեիր օթուզ իւչ փարա իլէ մահալլենա թալիպի էօհտէսինտէ օլարընտան պուրաճա իթասընա թալիպ օլանլարդն թարիխը իլանտէն իթիպարէն պէր հաֆթայա գատար մադամը Սէրասքէրի լէվազիմաթի տարէսինէ կէլմէլէրի իլան օլունուր։

19 մարտ 1890 — 384
Նո. 23 — 2—3

ԻԼԱՆ

ՊԱՂԸ ՍԼԷՄԱԲԷՅԻ

Էսմանը նագտէն իսթիհսալ դրընմագ իւզրէ ֆիրուխթ օլրնաճագ եիւզ պէն գրյէ դայրն քէֆէնին մարդ բուտինին եիրմի իքինճի կիւնի դարարը վիրիլէճէկկիտէն իշիրարսրնս թալիպ օլանլարդն մագամը Սէրասքէրի լէվազիմաթ տարէսինէ կէլմէլէրի իլան օլունուր։

19 մարտ 1890 — 385
Նո. 24 — 2—3

ԻԼԱՆ

ՊԱՂԸ ՍԼԷՄԱԲԷՅԻ

Ֆէս ֆապրիգայի հիւմայունընա միւպայա օլունճագ իքի պէն իքի եիւզ էլլի քիլօ տօն եաղընդն պէշէր քիլօսը իւչ պուչուդ զուրուշա թալիպի էօհտէսինտէ օլուպ մարտըն եիրմինճի կիւնինէ գատար պէշէր կիւն միւնագասար իճրա օլունճաղընտան իթասընա վէ եիրմի պիրինճի կիւնի եիւզտէ պէշ թէնգիլի թալիպ օլանլարդն մագամը սէրասքէրի լէվազիմաթ տարէսինէ կէլմէլէրի իլան օլունուր։

17 մարտ 1890 — 383
Նո. 22 — 3—3

Արտօնատէր Ս. ՏԱՄԱՏԵԱՆ

ՏՊԱԳՐՈՒԹԻՒՆ ԱՐԵՒԵԼՅԱՆ

ԽԱՐԻՍԽ

ԿԵՆԱՑ, ԵԿԱՄՏԻՑ ԵՒ ՕԺՏՈՑ

ԱՊԱՀՈՎԱԳՐԱԿԱՆ ԸՆԿԵՐՈՒԹԻՒՆ

Ի ՎԻԵՆՆԱ

Գործողութիւնք 1889 Դեկտ. ամսուն

Այս ամսուան մէջ ստացուած և ստորագրուած են 844 նոր մուրհակներ (բոլիս) որք կը կազմեն ապահովագրեալ գրամագլուխ, Ֆր. 5,117,407·50
Բաժիններու գանձ. » 432,287·03
Վերամիմսնուանց տոթիւ » 296,100 —
1888 դեկտ. 31ին երաշխաւորեալ հասոյթ, Ֆր. 88,469,460·35
Ամբողջութիւն ապահովագրեալ գումարաց, Ֆր. 434,449,824·71
Վճարեալ գումար » 152,322,584·88

Տեղեկութեանց համար դիմել առ ընդհանուր Գործակատար Պ. ԼԻՆԵԼ ՊՈՆՏԻ։

Թիւնէլի հրապարակ, տուն Մայերի, երկրորդ յարկ. 27

Ընկերութեան տեղապահն է Պ. Ս. ՍՏԷՒԷՆ

HUILE DE FOIE DE MORUE
BRUNE-CLAIRE
DU Dr DE JONGH

ԱՍՊԵՏ ՊԵԼՃԻՈՑ ԼԻՍԲՈՒՆ ՊԱՏՈՒԱՆՆԱՆԻՆ, ԱՍՊԵՏ ՊԱՏՈՒՈՑ ԼԻԳԼՈՆԻ ՍՊԱՑ ԻՏԱԼԻՈՅ Ս. ՄՕՐԻՍ ԵՒ ԼԱԶԱՐ ՊԱՏՈՒԱՆՆԱՆԻՆ

Զուտ եւ բնական. դիւրաւ կը խմուի եւ կը մարսուի

Իւր տեսակին մէջ գերազանց է որ ամենայն բոլոր բուժական յատկութիւնքը

Գերազանցապէս գեր ի վեր ուժգոյն կամ բաղադրեալ իւղերէն

Ընդհանրապէս յանձնարարեալ ամենէն նշանաւոր բժիշկներէն

ԱՆՕՐԻՆԱԿ ԱԶԴՈՒՈՒԹԻՒՆ

Ըմբդկամ թոքախտի, կուրծքի և կոկորդի հիւանդութեանց
Ընդհանուր տկարութեան, մանկանց ճղաճութեան 87
Հիւծման, և բոլոր խոլորտին հիւանդութեանց

Կը վաճառուի միմիայն սրուակներով որք գոգնուին և ներքին պիտակին վրայ կը կրեն ՏՐ ԺՕՆԿԻՆ և ԱՆՈՒԱՐ, ՀԱՐԹՈՐՏ և ԸՆԿ. առաջարկութիւնն—Զգուշանալ կեղծերէն

Կեդրոնատեղի՝ ԱՆՈՒԱՐ, ՀԱՐԹՈՐՏ և ԸՆԿ., 210, Հայ Հոլբորն, Լոնտոն.

Կը գտնուի ամէն երկրաց բոլոր լաւ դեղատանց մէջ

Ի. Կ. Պոլիս մեծաքանակ կը վաճառուի ի ԴԵՂԱԳՈՐԾԱԿԱՆ ՄԹԵՐԱՆՈՑՆ ՀԱՆՔԱՑԻՆ ՋՐԵՐԱՒ ԵՒ ՄԱՆԱՒԻՈՐ ԴԵՂԵՐՈՒԻ, Վոյվոտա փողոց, 54, 56 և 58, Ղալաթիա, Կ. Պոլիս—Փոքրաքանակ կը վաճառուի դեղատանց մեծ մասին մէջ։

ԴԱՄԻԱՆՈՍ ՓԱՓԱԶԵԱՆ

211 · Կ. ՊՈԼԻՍ ՄԱՀՄՈՒՏ ՓԱՇԱ 211

Պատիւ ունի ծանուցանել իւր բազմաթիւ յաճախորդաց թէ, իւր խանութին մէջ կը պատրաստուին թէ՛ արանց և թէ կանանց յատուկ ամէն տեսակ գեղեցիկ կոշիկներ Ֆրանսական նիւթերով և Ֆրանսայէ բերուած վերջին նորաձեւութեանց համապատասխանող օրինակներու համաձայն։

Պատրաստուած կոշիկները հեռուեւեալ վերջին գներով կը վաճառուին.

Պոթին Կալոշ	ՊՐՇ	95
Պոթին	»	67
Մագ	»	150
Սկարբին	»	52
Պալատական Կալոշ	ՊՐՇ	45
Կանանց մուճակ	»	40
Կանանց սկարբին	»	45

Ինչպէս յաճախ կը տեսնուի զանազան ծանուցմանց մէջ, մեր արհեստակիցք ոտանք, ասոր են, երբ ապրանք մը ուժան կը ծախուի, ըսել յաճախորդաց թէ, չենուածքին մէջ թերութիւն կայ. մեր Արգոյ յաճախորդք, կրնան վկայել թէ մենք ուժան և թէ լաւ պատրաստուած գաղղիական կոշիկներ կը վաճառենք, և կրնանք վաճառել. վասն զի մենք նախնական նիւթն, ուղղակի Գաղղիայէն բերել կուտանք, և ո՛չ թէ Մերձանէն կը գնենք այլոց նման. մենք ապրանքը գնած ատեն կը շահինք և ոչ թէ վաճառած, հետեւաբար հասարակութիւնն զգուշացնելու համար այլ ընդայլոց հրատարակութիւններէ, կը հրաւիրենք վերստին գալ, անձամբ տուգել, և հաւատական առարկութեանց չզոհուիլ։

291 — 13—20

ԱՐԵՒԵԼԵԱՆ ԵՐԹԵՒԵԿՈՒԹԻՒՆ

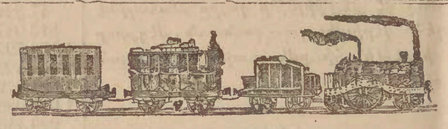

ԵՐԿԱԹՈՒՂԻՔ ՃԱՆԱՊԱՐՀՈՐԴԱՑ

ԳԻՒ. Կ. ՊՈԼԻՍ—ԱԴՐԻԱՆՈՒՊՈԼԻՍ—ՊԷԼԼՈՎԱ

Կառախումբ Կ. Պոլսէն մեկնող	բրեւ. Ճեղն. թ. 2 Բշ. Եղ.	Կանխ. Ճամբ. թ. 4 Ա.մ. օր	Կանխ. Խառն. թ. 52 Ա.մ. օր
	Երեկոյ ժ. վ.	Ցերեկ ժ. վ.	Առաւ. ժ. վ.
Կ. Պոլիս ... մեկնումն	7 20	8 18	7 50
Գումրգարու			8 8
Եէնի-գուլէ			8 22
Պատրիգիոզ			8 39
Ա.մոթէֆիանոս			8 52
Բիւշիւք—Չէքմէճէ			9 4
Սբարթա—գուլէ			9 43
Հատրաքէոյ			9 46
Զաթալճա			10 15
Գէտպաշէ	9 30		10 46
Սիլիւրի			11 33
			12 51
Զէյթէնբուրնու	ժամանումն	12 02	1 33
	մեկնումն	12 04	1 53
Զորլու		12 47	2 47
Մուրաթլը—Քէօրքէլի			3 37
Սէլիսդիր—Չիֆթլիք			4 7
Լիւլէ-Պուրգազ		2 19	4 47
	Ֆրանս		
Պապա—Իշքի	1 38	2 31	5 31
Բայրա—Քէյ			6 11
Ուզուն—Քէօփրու		3 37	6 38
Գուլէլի—Պուրկազ		4 18	7 32
Ուրլի			7 37
Ադրիանուպոլիս ... ժամ	4 14	5 09	8 44
			Երեկոյ
			Կանխ. Խառն. թ. 122 Ա.մ. օր Քաղ. Ֆէր. Ե
			Երեկոյ
Ադրիանուպոլիս ... մեկ.	4 19	5 19	7 25
Գաբրաքէոյ			8 5
Մուսթաֆա բաշա ժամ.	5 15	6 15	8 43
մեկ.	5 20	6 30	9 3
Հարմանլը ժամ.	6 4	7 12	10 3
մեկ.	6 9	7 27	10 23
Թրընօվա-Սէմէնլի ժամ.		7 51	10 55
			Կանխ. Խառն. թ. 124 Ֆէր. Ե
			Առաւ.
Թրընօվա—Սէմէնլի մեկ.		8 01	11 15
Գայանճըգ—Չաֆէոյ		8 38	12 10
Եէնի—Մահալլէ		9 27	1 24
Բաքալը	8 32	9 53	2 9
Գաթմանիցա—Սիմանիսա		10 20	2 46
ժամ.	9 21	10 42	3 11
Փիկիպէ մեկ.	9 31	1 2	3 31
Թաղամար Բաղարճըգ		11 58	4 54
Գէյրէք		12 24	5 25
Գէլէվա ժամ.	11 10	12 43	
	Առաւ.	Երեկոյ	
	Ֆէր. Ե		
Սոֆիա ժամ.	3 18	4 29	
Նէզ	9 20		
	Դէշտէր.		
Պէլկրատ	2 43		
Պուտապէշտի	10 05	1 25	
Վիեննա	3 15	7 15	
	Դէշտէր.		
Սկիւպ		12 40	
Սէլանիկ		9 35	

Կառախումբ Կ. Պոլսէն եկող	Արեւ. Ճեղն. թ. 1	Կանխ. Ճամբ. թ. 3 Ա.մ. օր	Կանխ. Խառն. թ. 123 Քշ. Եղ.
	ժ. վ. Քշ. Եղ.	ժ. վ.	ժ. վ.
Սէլանիկ ... մեկնումն		6 00	
Սկիւպ		2 38	
Վիեննա	8 23	8 00	
	Դէշտէր.		
Պուտապէշտի	2 36	2 40	
Պէլկրատ	9 30		
Նէզ	3 30		
Սոֆիա	9 00	12 16	
	Դէշտէր.		
	Առաւ.	Երեկոյ	Առաւ.
Պէլովա մեկ.	12 40	3 57	
Սարամպէյ		4 15	6 15
Թաղամար Բաղարճըգ		4 42	6 58
	ժամ.	2 12	5 35
Փիլիպէ մեկ.	2 17	6 00	8 29
Գաթմանիցա—Սիմանիսա		6 21	9 00
Բաքալը	3 08	6 47	9 52
		7 12	10 36
Եէնի Մահալլէ		8 1	12 00
Բայանճըգ—Չաֆէոյ		8 33	12 44
Թրընօվա-Սէմէնլի ժամ.	4 33		Երեկոյ
			Կանխ. Խառն. թ. 121 Ա.մ. օր Քաղ. Ֆէր. Ե
			Երեկոյ
Թրընօվա—Սէմէնլի մեկ.	5 00	8 42	1 05
Չարմանլը ժամ.	5 24	9 00	1 38
մեկ.	5 29	9 21	1 53
Մուսթաֆա-փաշա ժամ.	6 10	10 02	2 52
մեկ.	6 15	10 17	3 16
Գաբրաքէոյ			3 53
Ադրիանուպոլիս ... ժամ	7 09	11 15	4 30
			Երեկոյ
			Կանխ. Խառն. թ. 51 Ա.մ. օր
			Առաւ.
Ադրիանուպոլիս ... մեկ	7 14	11 23	6 23
Ուրլի			7 13
Գուլէլի—Պուրգ. (Պուրգազ)		12 19	7 25
Լուլէ—Քէօրքիս		12 38	8 55
Լանլը—Քէյ			9 35
Պապա—Իշքի	9 36	1 50	10 24
Իշ Գազ—Պուրկազ		2 18	11 00
Սէլիսդիր—Չիֆթլիք			11 36
Բուրնազ—Քէսքէճէ			12 12
Հարլու		3 48	1 09
Լէրգեսէնդ ժամ	12 12	4 26	1 53
մեկ	12 17	4 30	2 13
Սիլիւրի			3 03
Իսպարտէճ			3 35
Լաճ տիճա	1 57	6 11	4 27
Չատալճա—Քէյ		6 47	5 18
Զարթա—գուլէ			5 42
Բիւշիւք—Չէքմէճէ			6 13
Ա.մոթէֆիանոս			6 27
Ա.ղրի—գիւղ			6 42
Հէսրի—գուլէ			7 00
Իսմա—Գազու			7 11
Ի. Պոլիս (Պուրգազ) ժամ	4	8 15	7 20
	Երեկոյ	Առաւ.	Երեկոյ

Ատորագծեալ վայրկեանները դիշերուան ժամեր կը նշանակեն սկսելով երեկոյեան 6է մինչև առաւօտեան ժ. 5 59 (Ք. Ե.)

ԳԻՒ. ՍԷԼԱՆԻԿ—ԻՍՊԱՐՏԱ—ՊԷՅԼԷՋԻ

Կանխում. Թ. 512/522 Սելանիկէն ամէն օր	Ա.մ. ժ. վ.	Կառախումբ Թ. 523 Վիեննայէն ամէն օր	ժ. վ.
Սելանիկ (Պիւֆէ) ... մեկ.	6 00	Վիեննա մեկ.	8 00
Թեսալոնիկէ	6 30	Պուտապէշտ	2 40
Ամաթօվօ	7 10	Պէլկրատ	10 55
Քարասուլու	7 31	Նէզ	5 30
Կիւմիւնճէ	7 41		Առաւ.
Կէօրկէլի	8 17	Սոֆիա մեկ.	10 40
Մրոսօվաճ	8 51	Պուգաճանցէ	10 55
Սիրուսմնիցա	9 00	Պուգաճանցէ	11 23
Տէմիրգաբու (Պիւֆէ) ժամ.	9 32	Բրէշօվա	11 40
մեկ.	9 42	Թաղամանցէ	12 03
Բրիմօլագ	10 27	Գուամանօվա	12 37
Վէնէհիանօ—կրատիաք	11 06	Հատրաքէոյ	1 13
ժամ.	11 53	Իւպիւպ (Պիւֆէ) մեկ.	1 49
Գէչէնիլիք մեկ.	12 03	ժամ	2 01
	12 51	Գէչէնիլիք	2 37
Իւպիւպ (Պիւֆէ) ժամ.	1 27	ժամ	3 20
մեկ.	1 49	Քէօքրիլիք մեկ.	3 30
Հատրաքէոյ	2 29	Վէնէհիանօ—կրատիաք	4 20
Գուամանօվա	3 22	Բրիմօլագ	5 03
Թաղամանցէ	3 53		5 37
Բրէշօվա	4 21	Տէմիրգաբու (Պիւֆէ) ժամ.	5 52
Պուգաճանցէ	4 33	մեկ.	6 26
Պուգաճանցէ	4 57	Սիրուսմնիցա	6 35
Սպէճէլ ժամ	5 10	Կէօրկէլի	7 19
	Երեկոյ	Կիւմիւնճէ	7 51
Նէզ ժամ	9 40	Քարասուլու	8 04
Պէլկրատ	4 48	Ամաթօվօ	8 24
Պուտապէշտ	1 23	Թեսալոնիկէ	9 01
Վիեննա	7 15	Սելանիկ (Պիւֆէ) ... ժամ.	9 35
			Երեկոյ

ԳԻՒ. ԻՍՊԻՏԱ—ՄԻԹՐՕՎԻՑԱ

Կառախումբ Թ. 622 Իսպիտէն ըստ դէպ.	Ա.մ. ժ. վ.	Կառախումբ Թ. 621 Միթրովիցայէն դէպ. ելք	ժ. վ.
Իսպիւպ (Պիւֆէ) ... մեկ.	7 40	Միթրովիցա (Պիւֆէ) մեկ.	7 25
Էլէշան	8 47	Վուչիտրն	7 47
Քարատանիլ	9 42	Թէքիրտիրա	8 41
Վէրիպէօվից	10 52	Լիբէֆան	9 36
Լիբրիան	11 45	Վէրսօվից	10 37
Բրէշթինա	12 37	Քարատանիլ	11 24
Վուչիտրն	1 23	Էլէշան	12 01
Միթրովիցա (Պիւֆէ) ժամ.	1 40	Իսպիտա (Պիւֆէ) ... ժամ.	12 54
	Երեկոյ		Երեկոյ

ԹՐԸՆՕՎԱ—ՍԷՄԷՆԼԻ—ԵԱՄՊՕԼՈՒ

Կառախումբ Թ. 322 Բշ. Գշ. Ուր.	ժ. վ.	Կառախումբ Թ. 321 Գշ. Եշ. Շր.	ժ. վ. Առաւ.
Հաղորդակցութիւն գիւղաւոր գծին կառախումբոց հետ		Եամպօլու ... մեկ.	6 06
		Սիլիսօ—Քէմանլը	7 13
		Եէնի—Զաղրա	8 09
	12 44	Բասանէ—Մահալլէսի	9 12
Սարամպէյլին ժամ.	10 55	Գաբարունար	10 12
Ադ խանուպոլս ն ժամ.		Թրընօվա—Սէմէնլի ժամ.	10 46
	Երեկոյ		Առաւ.
Թրընօվա—Սէմէնլի մեկ.	1 15	Հաղորդակցութիւն գիւղաւոր գծին կառախումբոց հետ	
Գարագաճնար	2 00		
Բասանէ—Մահալլէսի	3 05		
Եէնի—Զաղրա	4 15		
Սիլիսի—Քէմանլը	5 10	Ադրիպոլոյ համար մեկ.	1 03
Եամպօլու ... ժամ.	6 00	Սարամպէյի համար մկ.	11 15

ԱԴՐԻԱՆՈՒՊՈԼԻՍ—ՏԷՏԷ ԱԳԱՃ

Կառախումբ Թ. 222 Գշ. Եշ. Շր.	ժ. վ. Երեկոյ	Կառախումբ Թ. 221 Բշ. Դշ. Ուր.	ժ. վ. Առաւ.
Տէտ—Ագաճ ... մեկ.	1 15	Ա. Պոլիս ... մեկ.	5 30
Ֆերրէ	2 28	Ուրլի ... »	6 25
Պիտիլի	3 28	Գուլէլի—Պուրկազ մեկ.	7 20
Սուֆլի	4 31	Տիմիթօքա	7 55
Տիմիթօքա	5 38	Սուֆլի	9 07
Գուլէլի—Պուրկազ	6 19	Պիտիլի	10 00
Ուրլի »	6 46	Ֆերրէ	11 01
Ա. Պոլիս ... ժամ.	7 40	Տէտ—Ագաճ ... ժամ.	12 00
	Երեկոյ		Կէս օր

ՖԷՐՆԷԴ—ՊՐԱՆԳԱ

Մասնաւոր բաղադրութիւն Միլանի Պրանգա եղբարց
Մատակարարք Իտալիոյ Արքայական Տան

Ոսկեայ շքագրամ՝ Բարիզի 1889ի Տիեզերական Արուեստահանդէսին մէջ.

Քան տարուան յաջողութիւն ցոյս իս, Յունաստան, Գերմանիա, Բելգիա, Ի Հնդկաստան, Մարսէլիա և Մեքսիկա—Շքագրամ 1885ի Անվերջոյի, 1884ի Թուրինի, 1883ի Նեսի, 1881ի Միլանի, 1888ի Մելբուրնի և Պրուսէլի, 1879ի Սիտնէյի, 1878ի Բարիզի, 1876ի Ֆիլատելֆիոյ, 1873ի Վիեննայի միջազգային ցուցահանդէսներուն մէջը։

ՖԷՐՆԷԴ-ՊՐԱՆԳԱ առողջապահական տմենէն ծանօթ պիդէրն է։—Շատ բժիշկներէ կը յանձնարարուի իւր զգուշական դարմանական ճաշակին երկիրներու տեղերու, տարփոխիկ հիւանդութեանց և քոլերայի։

ՖԷՐՆԷԴ-ՊՐԱՆԳԱ կը դիւրացնէ մարսողութիւնը, կը հանդարտեցնէ ծարաւը, կը դրդռէ ախորժակը, կը բուժէ գլխու ցաւը, գլխու պտոյտը, շղային ցաւն և մելամաղձութիւնը։

Այս ըմպելիքս, բոլոր ծանօթ պիդէրներէն և ամէնէներէն գերազանց, կ'ստանուի ամէն օր ճաշէն առաջ իւր ախորժակը։ Ճաշէն յետոյ, ազդու մարսողական է։ Կարելի է խառնել զոյն վերմութ, գինի, ելեի ջրոյ և խոհուեի հետ։

ՖԷՐՆԷԴ-ՊՐԱՆԳԱՆ, ինչպէս և Նոյն տան վերմութը, կը գտնուի գլխաւոր անուշարարաց, նպարավաճառաց և գինեվաճառաց քովի։

Թուրքիոյ համար կեդրոնատեղին է ՊՈՆՈՄԻ և ԼԵՔՔԻԱ 93

ՎԱՃԱՌԱՏՈՒՆ

ԴԱՌԼԸՄԱՆ ԵՒ ՊԼՈՒՄՊԷՐԿԻ

Ղալաթիա Պէօյուք Միլլէթ խան, միջազգային թղթատարատան վրայի յարկը

Սոյն վաճառատան մէջ խիստ ածան գներով կը վաճառուին ամէն տեսակ ճերմակեղէններ, կանանց համար կրկնոցներ, տպայց համար հագուստներ, կէչէրագեստներ, բոստաններ, օձոտի համար մերմակեղէններ, բաճուածքներ, բազմատեսակ գուլպաներ, թաշկինակներ և այլ այս տեսակ ապրանքներ։

Այս ապրանքներս, օրոց ամենքն ալ լաւ ատակէ են, կը վաճառուին թէ՛ փոքր և թէ՛ մեծ քանակութեամբ։

Այս ապրանքներս կը պատրաստուին Վիչենցայի և Պերլինի յառաջադիմեալ գործարանաց մէջ։ Նոյնպէս Անգլիայէն, Իտալիայէն և Եւրոպական ուրիշ երկիրներէ նոր ապրանքներ կը բերուին։

Գեղատեսիլ եղած յանձնապարութիւնք կը կատարուին ե թէ փոխարէնը փոխանակագրով և կամ թղթատարական դրոշմով պրիւի։

Զը հաւնուած ապրանքները ետ կ'առնուին և ստակը ետ կը տրուի պեղծելով փոխադրութեան ծախքը։ 101